

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 1115

Nota Hasselt, Guffenslaan 80-82
Herinrichting van schoolsite

Deel 1: Verslag van Resultaten

Sebastiaan Augustin, Petra Driesen & Inge van de Staey
februari 2022

ARON-RAPPORT 1115

NOTA

HASSELT, GUFFENSLAAN 80-82

HERINRICHTING VAN SCHOOLSITE

Sebastiaan Augustin, Petra Driesen & Inge van de Staey

Tongeren
2022

Colofon

ARON rapport 1115 – Nota – Hasselt, Guffenslaan 80-82

Erkend archeoloog:	Sebastiaan Augustin (OE/ERK/Archeoloog/2016/00159)
Auteurs:	Sebastiaan Augustin, Petra Driesen & Inge van de Staey
Foto's en tekeningen:	ARON bv (tenzij anders vermeld)
Wettelijk depot:	D/2022/12.651/15
ID Archeologienota:	13963

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bv mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bv
Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250
fax: 012/770.034

© ARON bv, Archeologisch projectbureau, 2022

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN	4
HOOFDSTUK 1. HET ONDERZOEKSGBIED	4
1. Situering onderzoeksgebied	4
2. Archeologische voorkennis.....	8
3. Geplande bodemingrepen.....	10
4. In akte genomen maatregelen	11
HOOFDSTUK 2. PROEFPUTTENONDERZOEK	12
1. Beschrijvend gedeelte	12
1.1 Administratieve gegevens.....	12
1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden	14
1.3 Werkwijze, verloop en actoren	15
2. Assessment.....	18
2.1 Landschappelijke opbouw van het onderzoeksgebied	18
2.2 Sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren	21
2.3 Vondsten.....	27
2.4 Assessment van stalen	27
2.5 Conservatie-assessment	27
3. Conclusie	28
3.1 Interpretatie van de site	28
3.2 Potentieel op kenniswinst.....	28
3.3 Impact van de geplande werken	28
3.4 Afweging noodzaak vervolgonderzoek	29
SAMENVATTING.....	30
DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	31
1. Gemotiveerd advies	31
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	31
1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied	31
1.3 Impact van de geplande bodemingrepen.....	31
1.4 Bepaling van maatregelen	32
BIBLIOGRAFIE	

BIJLAGEN

Bijlage 1: Periodentabel A4

Bijlage 2: Kadasterplan

Bijlage 3: Afbeeldingenlijst

Bijlage 4: Proefputtenplan op bestaande toestand

Bijlage 5: Proefputtenplan op ontworpen toestand

Bijlage 6: Profielen proefputtenonderzoek

Bijlage 7: Detailplannen

Bijlage 8: Profiellijst

Bijlage 9: Fotolijst proefputtenonderzoek

Bijlage 10: Sporenlijst

Bijlage 11: Dagrappporten

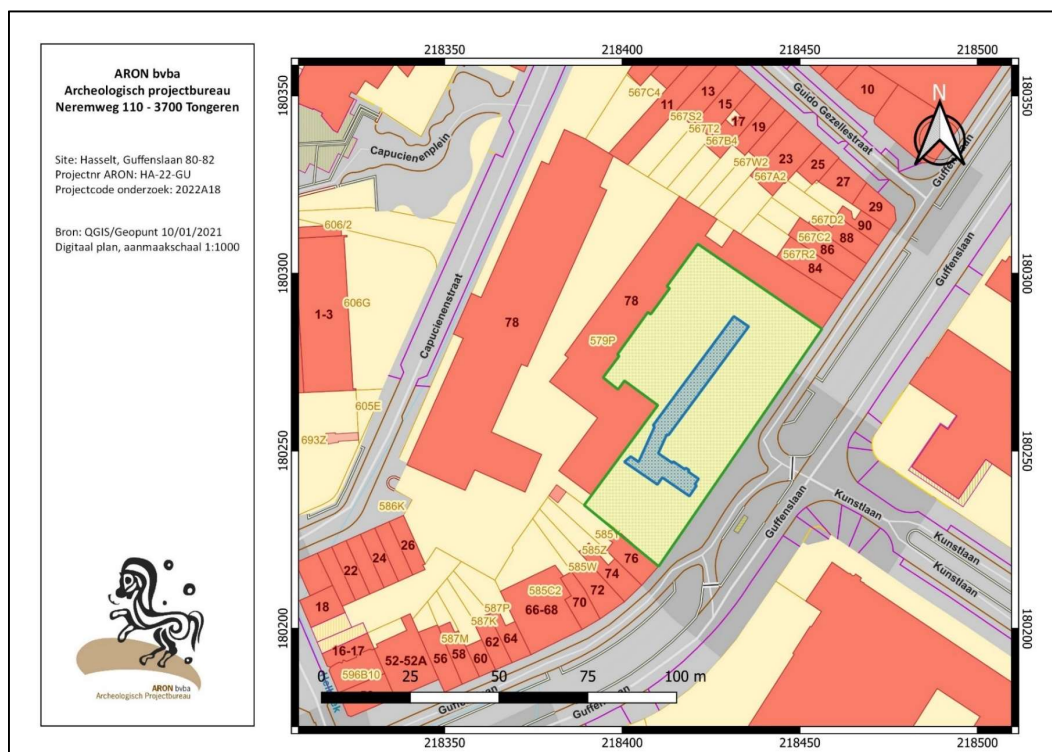
INLEIDING

Voorliggende nota behandelt de resultaten van het uitgesteld archeologisch vooronderzoek dat uitgevoerd werd naar aanleiding van het bekomen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen ter hoogte van de Guffenslaan 80-82 te Hasselt.

Aangezien het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem op het moment van de aanvraag niet volledig kon worden uitgevoerd, werd conform onderafdeling 7 van het Onroerend Erfgoeddecreet een archeologienota met uitgesteld traject opgemaakt en bij het Agentschap Onroerend Erfgoed gemeld door ABO bv. Deze archeologienota, die ID 13969¹ meekreeg, werd door Onroerend Erfgoed in akte genomen met als voorwaarde dat het naleven van het voorgestelde Programma van Maatregelen en het naleven van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013 als voorwaarden in de afgeleverde vergunning werden opgenomen.

Het programma van maatregelen van de ingediende archeologienota voorzag in een uitgesteld vooronderzoek d.m.v. proefputten ter hoogte van een zone van ca. 341 m² (Afb.1: blauw). Het resterende deel van het projectgebied hoefde op basis van het bureauonderzoek niet verder onderzocht te worden (Afb.1: groen). Dit omdat de impact van de geplande werkzaamheden op het archeologisch bodemarchief minimaal is. Hierdoor zal het archeologisch niveau niet geraakt worden.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem dat werd uitgevoerd, betrof een proefputtenonderzoek (2022A18). De resultaten van dit onderzoek wordt omschreven in Deel 1 van deze nota. Op basis hiervan wordt er geen verder onderzoek geadviseerd, wat beargumenteerd wordt in Deel 2. Het Programma van Maatregelen van dit onderzoek staat eveneens omschreven in dit deel.

Afb.1: Kadastraal plan van het totale projectgebied met zone voor verder onderzoek (blauw) en zones die verder niet onderzocht worden (groen) op basis van het Programma van Maatregelen archeologienota ID 13969.

¹ Dirix e.a. 2020; ABO Archeologische Rapporten 1119, Hasselt (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13969>)

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN

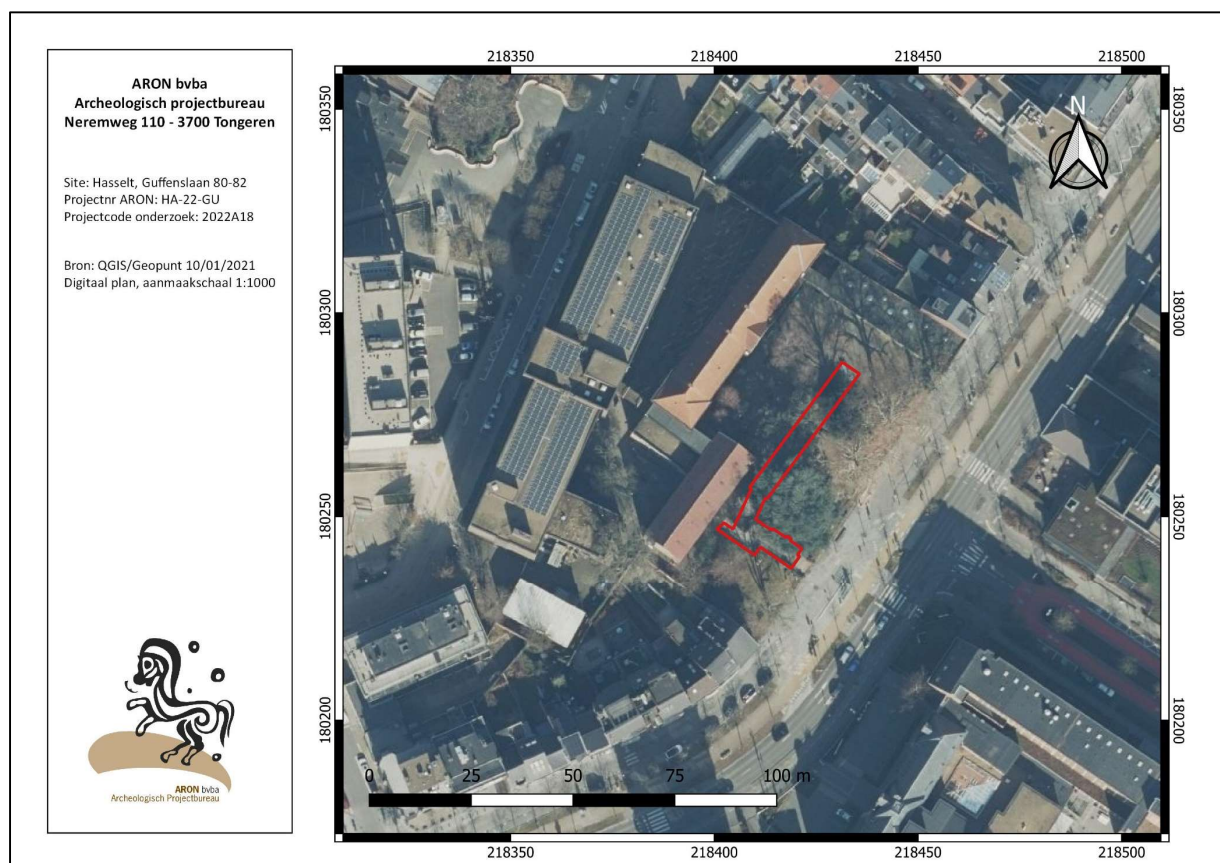
HOOFDSTUK 1. HET ONDERZOEKSGBIED

1. Situering onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen langs de Guffenslaan te Hasselt. Het perceel – kadastraal gekend als Hasselt, afdeling 1, sectie H, perceel 579P (part.) – heeft in totaal een oppervlakte van ca. 9821 m². De zone met bodemingrepen binnen dit perceel heeft een oppervlakte van ca. 2842 m², hierbinnen werd een zone van 341 m² afgebakend voor verder onderzoek (*Afb.2: rood*).

Het onderzoeksgebied is gelegen in het centrum van Hasselt, aan de binnenzijde van de Kleine Ring die wordt gevormd door de Guffenslaan die het terrein in het westen begrensd. In het (noord)oosten situeert zich de Capucienenstraat. Het terrein ligt op ca. 225 m ten zuidoosten van de Sint Quintinskathedraal.

Het gebied is in gebruik als schoolsite, met aan oostzijde en centraal twee schoolgebouwen in het westen een tuinzone. Deze tuinzone vormt een landschappelijk erfgoed object.²

Afb. 2: Kleurenorthofoto met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

Geomorfologisch gezien ligt het onderzoeksgebied op de overgang tussen Vochtig Haspengouw en de Demervallei. Het onderzoeksgebied is gelegen op een hoogte tussen de 40 m en 41 m TAW (*Afb.3*). Het terrein lijkt licht te hellen in oostelijke richting naar de Guffenslaan toe.

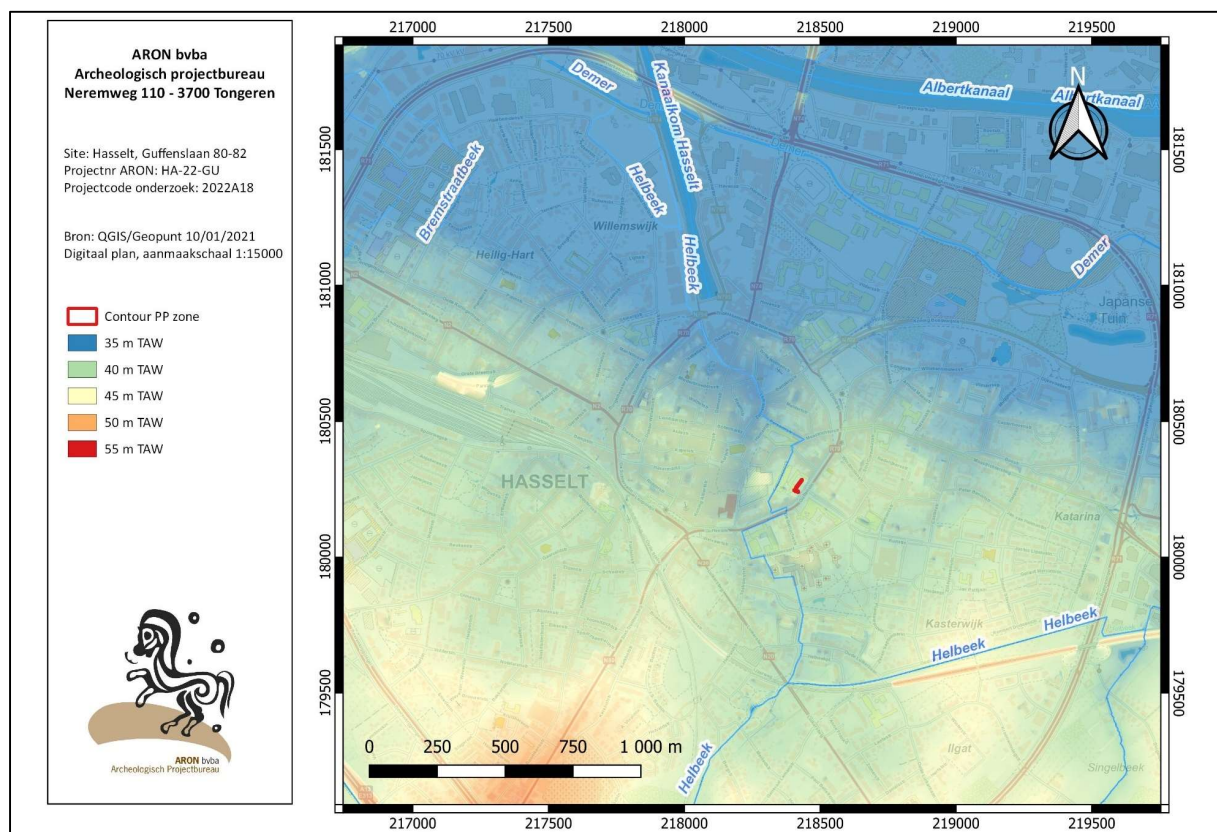
² Agentschap Onroerend Erfgoed 2022: Tuin van het Koninklijk Atheneum [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134578> (Geraadpleegd op 31-01-2022).

Aan de westzijde van het onderzoeksterrein – onder de Capucienenstraat – is de Helbeek gelegen. Deze waterloop is in het huidige stadsbeeld niet meer zichtbaar, maar loopt vanuit zuid- tot zuidoostelijke richting de stad binnen, en vervolgt via de Sint-Jozefstraat (vroeger Beekstraat) haar loop in noordelijke richting, rond het koor van de Sint-Quintinskathedraal en verder langs de Zuivelmarkt en de Paardsdemerstraat. Ze verlaat de stad via het Kattégat en zoekt vervolgens in noordelijke richting aansluiting bij de Demer. De Demer is gelegen op 1,1 km ten noorden van het onderzoeksgebied.

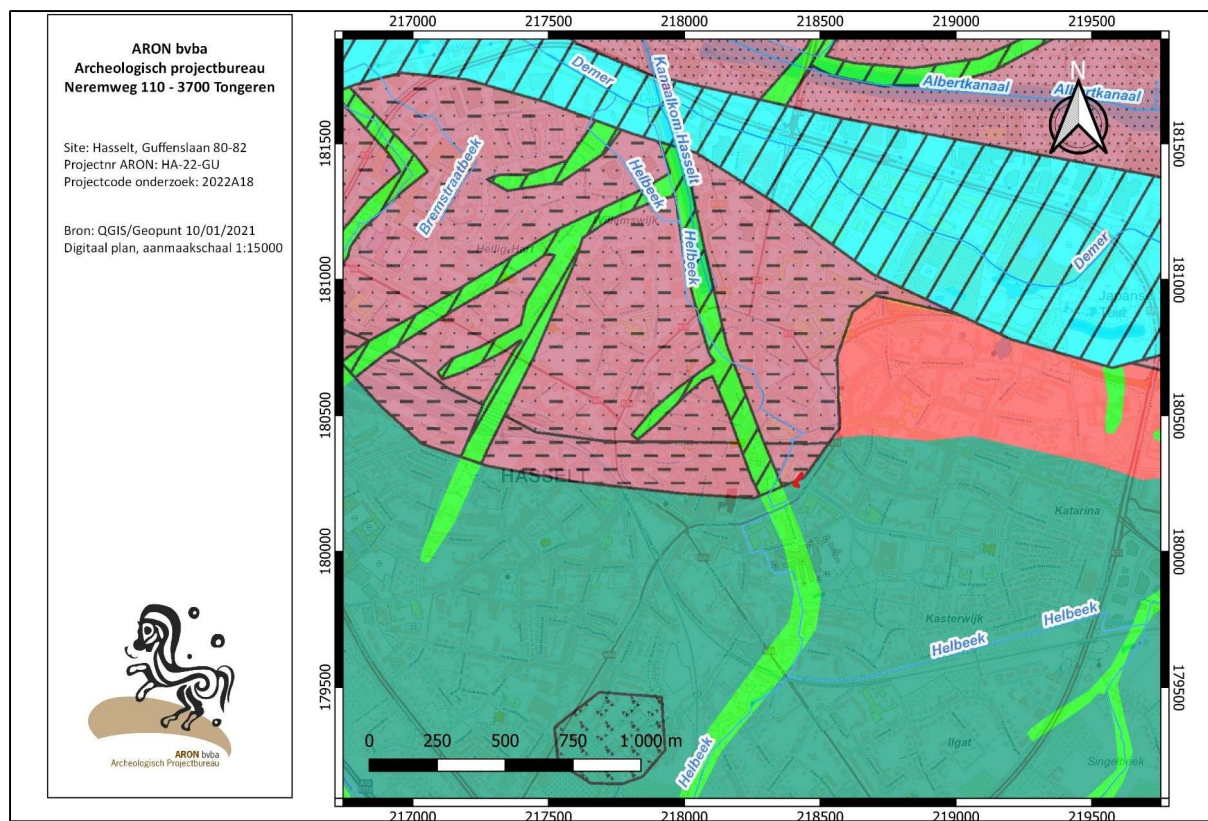
Volgens de tertiair geologische kaart wordt de ondergrond in het onderzoeksgebied gevormd door *de Formatie van Eigenbilzen*.

De quartairprofieltype kaart geeft aan dat het onderzoeksgebied is gelegen op een overgangszone tussen verschillende quartairgeologische markers. Het terrein wordt in het zuiden gekenmerkt door een afwisseling van dunne laagjes zand (*Formatie van Wildert*) en leem (*Brabant Leem*) (Afb. 4: *blauwgroen*). In het noorden bedekken deze eolische afzettingen oude alluviale afzettingen (Afb. 4: *violet met streep*).

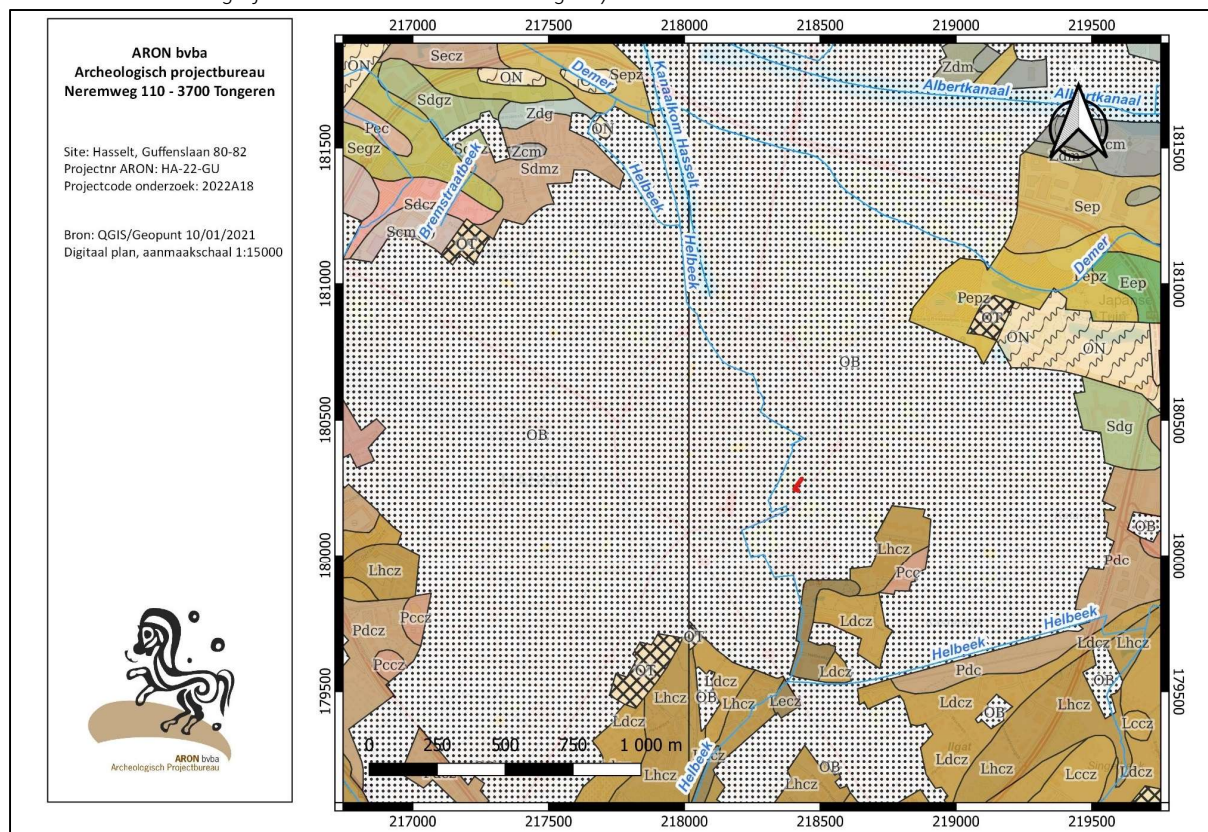
Op de bodemkaart (Afb. 5) wordt het terrein ingenomen door een OB-bodem. OB-bodems zijn gronden waarvan het originele bodembestand niet gekend is of sterk beïnvloed is door bebouwing. Door de stedelijke ontwikkelingen binnen en rond de Hasseltse stadskern sinds de oprichting, is het originele bodemtype te ingrijpend antropogeen verstoord om nog natuurlijke kenmerken te hebben. Rondom de stadskern treffen we een variatie van (lichte) zandleem- en lemige zandbodems aan. Gezien Hasselt in de Demervallei gelegen is, die de grens vormt tussen de Kempen en vochtig Haspengouw, treffen we ten zuiden van de stad dan ook matig natte tot natte zandleembodems aan en ten noorden voornamelijk matig droge zandbodems.

Afb. 3: Uittreksel uit het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II met afbakening van het onderzoeksgebied in het rood. (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

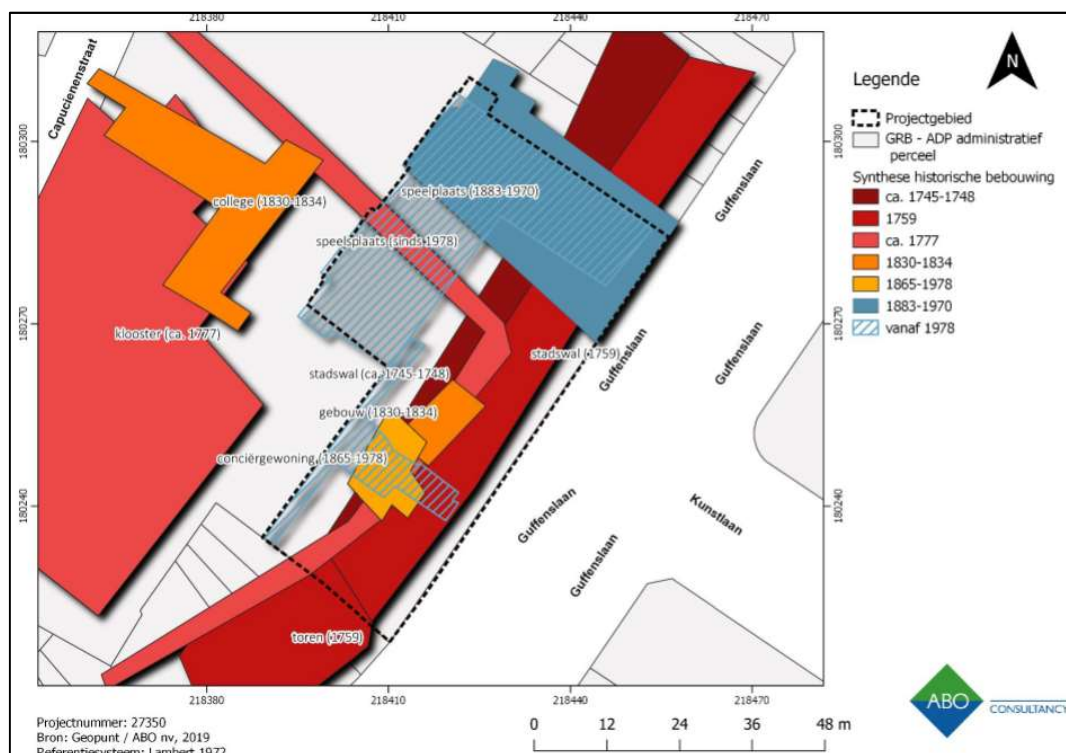
Afb. 4: Uittreksel Quartair profieltypekaart kaartblad 25 Hasselt met afbakening van het onderzoeksterrein in het rood. (Groen: colluvium met omliggend substraat niet op KP; Groen Gestreept: colluvium met daaronder alluvium; Blauwgroen: colluvium met omliggend substraat op KP; Violet met streep: afwisseling dunne laagjes Formatie van Wildert met Brabantleem met daaronder alluvium; Roze: afwisseling dunne laagjes Formatie van Wildert met Brabantleem. (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

Afb. 5: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied in het rood (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

Op basis van het historisch kaartmateriaal kan vastgesteld worden dat het onderzoeksgebied een hoge bebouwingsgraad had vanaf de tweede helft van de 13de eeuw tot het begin van de 18de eeuw (ontmanteling van de stadswallen). Hierna was het terrein vooral in gebruik als tuinzone. De bouw van de stadswallen met poorten en torens zorgden voor diepgaande verstoringen rondom de evoluerende stadskern. Vanaf de 15de eeuw werden ze echter systematisch ontmanteld om geheel te evolueren naar een aarden wal met gracht vanaf het begin van de 18de eeuw. De wal op haar beurt werd in 1846 geëgaliseerd. Net voor de wal, bouwde de Kapucijnen op het projectgebied vanaf de inname van de site in 1616 een kloostermuur. Het kloostercomplex bevond zich vooral aan de Capucijnenstraat waardoor het projectgebied in gebruik was als moestuin en akkerland, maar mogelijk ook als bleekwijde. Met de opheffing van het klooster aan het einde van de 18de eeuw en de oprichting van het stadscollege in 1802 en daaropvolgend het Koninklijk Atheneum in 1865, veranderde de voormalige tuinzone drastisch. Het kadasterplan van 1830-1834 toont een kleine bebouwing die in 1853 moest wijken voor een aangelegde romantische Engelse tuin, naar een ontwerp van Creten in 1853, inclusief megalietstenen afkomstig van het Kapelveld te Diepenbeek.³ Rond 1850-1855 valt het projectgebied gedeeltelijk binnen de contouren van de aangelegde tuin. Simultaan met de oprichting van het hoofdgebouw in 1865 werd een prefects- of conciërgewoning in het westelijke gedeelte van de aangelegde hof opgetrokken. Het gebouw hield stand tot ongeveer 1978. Datzelfde jaar ging men over op de nieuwbouw aan de Capucijnenstraat. De hof werd opnieuw ingeperkt door een nieuw aangelegde en verharde speelplaats. Ook werd de toegang voorzien vanaf de Guffenslaan door een trapgedeelte en verharding. Dit is nog steeds de huidige situatie.

Bij een samenvoeging van de huidige bebouwing en de historische bebouwing, zoals de locatie van de verschillende kloostergebouwen, de stadswallen en schoolgebouwen, is op te merken dat ondanks de vele bouwfasen, er toch archeologisch potentieel mogelijk is in de onbebouwde gedeelten op het terrein, aangezien de recente bouwfasen op het projectgebied niet diepgaand zijn (Afb.6).⁴

Afb. 6: Synthese van de historische bebouwing en de huidige bebouwing op het projectgebied. (Bron: Geopunt/Cartesijs/Stadsmus/ABO nv, 2019)

³ Agentschap Onroerend Erfgoed, "Koninklijk Atheneum van 1865".

⁴ Dirix e.a. 2020: 38-39.

2. Archeologische voorkennis

Op het onderzoeksterrein werd tot heden enkel een bureauonderzoek uitgevoerd.

Op het projectgebied zelf bevindt zich één vermelding uit de Centrale Archeologische Inventaris met name de 'Middeleeuwse stadsomwalling' (ID 207116) van Hasselt (*Afb. 7*). De stad werd vanaf de 13de eeuw omringd door een stadsmuur met wallen voorzien van torens en vier poorten waaronder de Maastrichterpoort, Sint-Truiderpoort, Kuringerpoort en Kempische poort. Aan het einde van de Capucijnenstraat stond een kleinere stadstoren. Al in het midden van de 15de eeuw werden delen van de muren gesloopt en grachten gedempt.⁵ De stad werd een laatste maal ingenomen door de bezetting van Hollandse troepen in de periode 1675-1681. In 1705 werd de omwalling volledig gesloopt, op de poorten na, en vervangen door een aarden wal beplant met een dubbele bomenrij.⁶ Deze wallen werden vervangen door de huidige kleine ring in 1846.⁷

Op 205 m ten noordoosten is de Maastrichterpoort (CAI 700036) gelegen. Op 400 m ten zuidwesten situeert zich de Sint Truiderpoort (CAI 207120).

Het projectgebied is gelegen in het centrum van Hasselt. De aanwezige CAI-meldingen betreffen hoofdzakelijk locaties uit de middeleeuwen, met een enkele melding uit de steentijd en recentere tijden. Op ca. 225 m ten noordwesten van het onderzoeksgebied is het centrum van Hasselt gelegen. Hier bevindt zich de Motheuvel (CAI 51766); een laatmiddeleeuwse motte site die niet meer zichtbaar en moeilijk te lokaliseren is. Meer naar het westen toe ligt de neerhof (CAI 700044) van een vroegmiddeleeuwse motte site, tegenover de vroegere vismarkt. Tussen de laatmiddeleeuwse motte heuvel en het vroegmiddeleeuwse neerhof is de Sint Quintinskathedraal (CAI 51886) gelegen. Hier werd in 1997 een archeologisch onderzoek uitgevoerd naar de Romaanse fundamente. De Romaanse kerk was voltooid in de 12de eeuw. In 1406 bouwde men een nieuw koor en transformeerde de kerk doorheen de eeuw tot een gotische kerk. Er werd lithisch materiaal gevonden bij de fundamente van het koor. Daarnaast werden enkele fragmenten Romeinse dakpannen en een hypocaustumtegel gevonden in de koormuur van de Romaanse kerk. Naast de stenen fundamente werden eveneens paalsporen van zware houten standers gevonden, dit doet een houten kapel vermoeden. Tevens werden vlakgraven uit de Karolingische periode aangetroffen. Ten zuidoosten van de kathedraal is de Grote Markt (CAI 700046) en de Havermarkt (CAI 223497) gelegen. Bij deze laatste werd bij recent archeologisch proefputtenonderzoek archeologisch materiaal aangetroffen dat duidt op een datering vanaf de 14de eeuw.⁸ Ten noorden van de kathedraal bevindt zich de Oude Vismarkt (CAI 700048) en de Hasseltse Zuivelmarkt (CAI 224351).

Op ca. 120 m ten zuidwesten van het onderzoeksgebied, buiten de voormalige stadsomwalling, ligt het Eerste Begijnhof (CAI 52628). Deze werd reeds vermeld in 1245, en was gelegen in de nabijheid van de zogenaamde Begijnpoel en de Planckenweide. Het begijnhof werd in 1567 verwoest. Daarnaast ligt de locatie van de Stadsomvaart/Guffenslaan (CAI 211795). Hier werd in 2013 door BAAC Vlaanderen een archeologisch onderzoek uitgevoerd, waarbij restanten van muren aangetroffen werden die te relateren zijn aan het Sint-Jozefscollege. Eveneens werd er een paalconstructie aangetroffen die deel uitmaakte van de oeverversteving van de nabijgelegen beek.⁹ Op 205m ten zuidwesten werden langs de Guffenslaan gelegen (CAI 208436) grondsporen uit de late middeleeuwen aangetroffen. Echter de typologie of aard van het gebouw was niet af te leiden. Tevens werden er muurrestanten van een mogelijke paardenstal uit de 19de eeuw aangetroffen.¹⁰

⁵ Gerits e.a. 1989.

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed, "Historische stadskern van Hasselt".

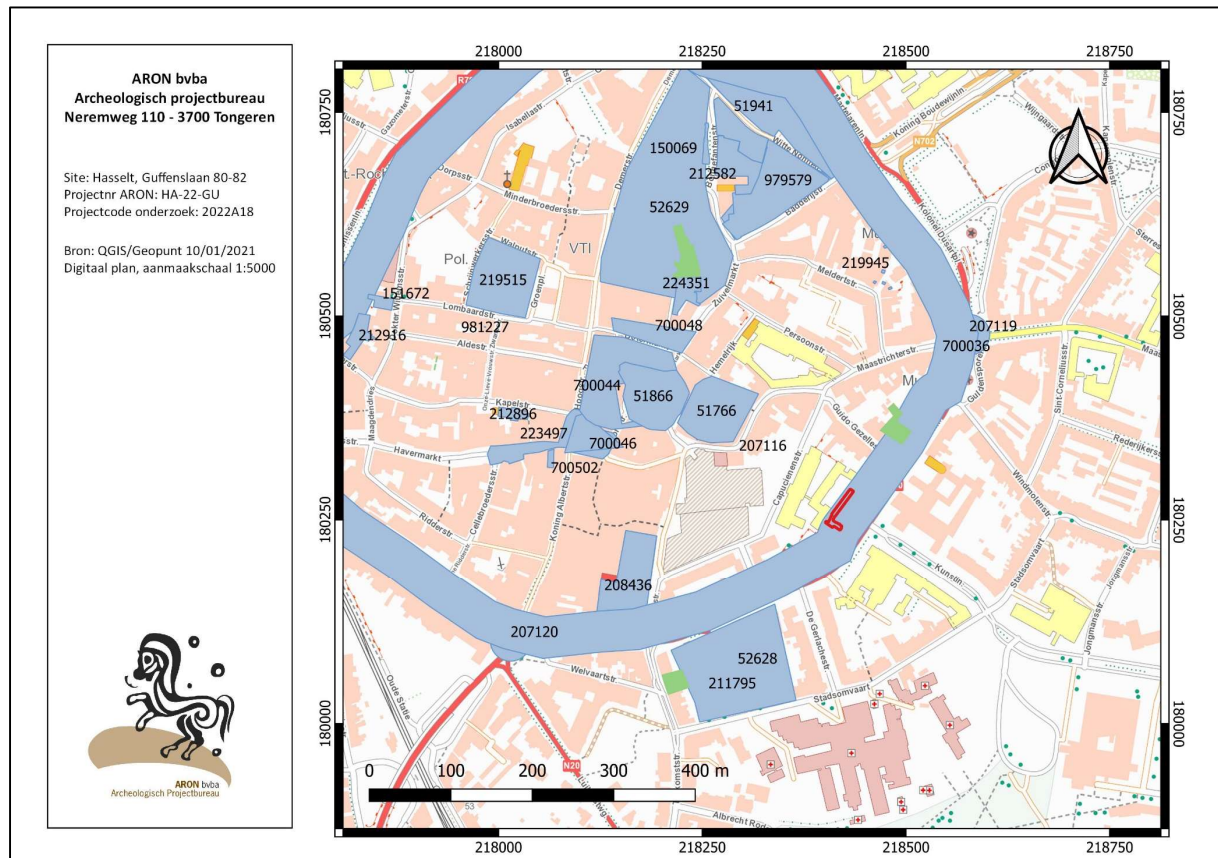
⁷ Caluwaerts e.a. 1994, 104.

⁸ Wesemael e.a. 2019.

⁹ Janssens 2013.

¹⁰ Smeets 2015.

In de directe omgeving zijn bijkomend verschillende meldingen uit de inventaris die relevant zijn voor het projectgebied. Aan de Guffenslaan 94 werd in 2014 een proefputtenonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van een nieuwbouwproject (vergunning 2014/264) (*Afb. 7, groene polygoon*). De resultaten toonden een reeds zwaar verstoorde bodem door de huidige en voorgaande bebouwing. In profiel 2.1 werd de C-horizont waargenomen vanaf 1 m beneden vloerniveau, ongeveer 38,14m-TAW (werkput 2). In de andere profielen van werkput 2 en in werkput 1 werd de C-horizont s waargenomen vanaf 1,50 m beneden vloerniveau (circa 37,65m-TAW).¹¹

Afb. 7: Detail van de CAI met aanduiding van de omliggende vindplaatsen (lichtblauw), gebeurtenissen (groen) en het onderzoeksterrein (rood). (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

¹¹ Van Kerkhoven e.a. 2014.

3. Geplande bodemingrepen

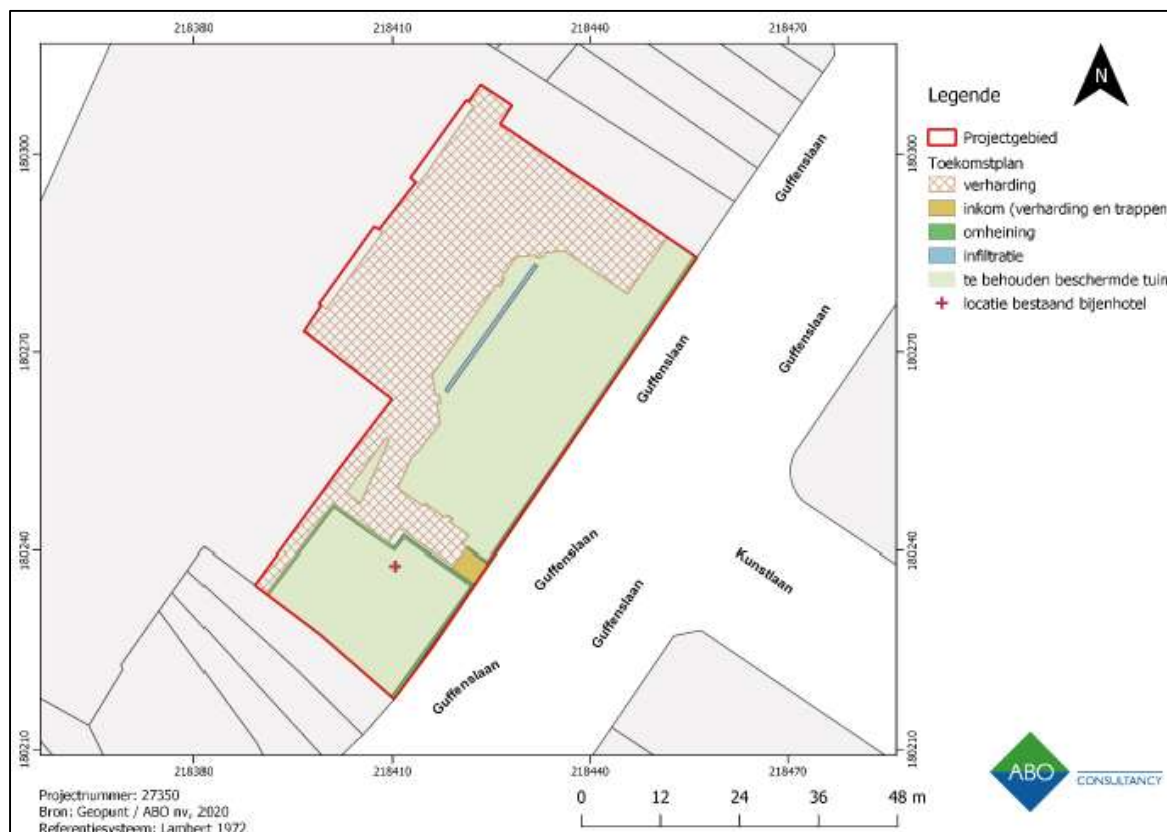
De initiatiefnemer plant werken op een terrein gelegen aan de Guffenslaan 80-82 te Hasselt.

De bestaande verharding wordt verwijderd ten voordele van nieuwe verharding. Ook de bestaande voortuin en toegang van de schoolsite wordt heringericht. Verder wordt een infiltratiebekken aangelegd en hekwerk voorzien maar met behoud van de groene zone (Afb.8).

De bestaande verstoringsdiepte van de verharding in de noordelijke zone wordt geschat op ca. 50 cm onder het maaiveld, de overige verharding is meer oppervlakkig.

Voor de herinrichting van de toegang van de schoolsite wordt in eerste instantie de bestaande toegangstrap vervangen door een nieuwe, maar met dezelfde omvang en verstoringsdiepte. Van hieruit zal een nieuwe verharding gelegd worden richting het westelijke schoolgebouw en het noordelijke hoofdgebouw. De verharding tussen de toegangstrap en de westelijke vleugel ligt op een ondiepe verstoring. De speelplaats voor het noordelijke hoofdgebouw bestaat uit betonklinkers op een laag stabilisé van 50 cm onder het maaiveld. Het niveau van de verharding zal in het algemeen met 3 cm verhoogd worden. De bestaande laag stabilisé blijft behouden. De nieuwe verharding heeft in totaal een verstoringsdiepte van maximaal 60 cm onder het maaiveld.

In het noordoosten wordt een gedeelte bijkomend verhard en voorzien van infiltratiekragen. De geplande infiltratiekragen zullen op een diepte van 60 cm onder het maaiveld ingepland worden. Om de veiligheid van de kinderen te garanderen zal het bestaande hekwerk in het westelijke gedeelte van de tuin en aan de straatzijde vervangen worden. De tuinmuren moeten omwille van de beschermingseisen behouden blijven. De zone van het bestaande pad voorbij de toegangstrappen en de inplanting van de infiltratiekragen zal een diepere bodemingreep als bestaande krijgen.

Afb. 8 Ontwerpplan tuinzone schoolsite (Bron: Geopunt/ ABO nv).

4. In akte genomen maatregelen

In de in akte genomen archeologienota (ID 13969)¹² werd een bijkomend vooronderzoek geadviseerd over een oppervlakte van 341 m². Dit bijkomend vooronderzoek dient te bestaan uit een proefputtenonderzoek naar (proto-) historische vindplaatsen.

Voor de overige delen van het projectgebied werd geen verder onderzoek geadviseerd. Dit omdat de impact van de geplande werkzaamheden op het archeologisch bodemarchief minimaal is. Hierdoor zal het archeologisch niveau niet geraakt worden.

Deze archeologienota werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed in akte genomen zonder bijkomende voorwaarden.

¹² Dirix e.a. 2020 (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13969>).

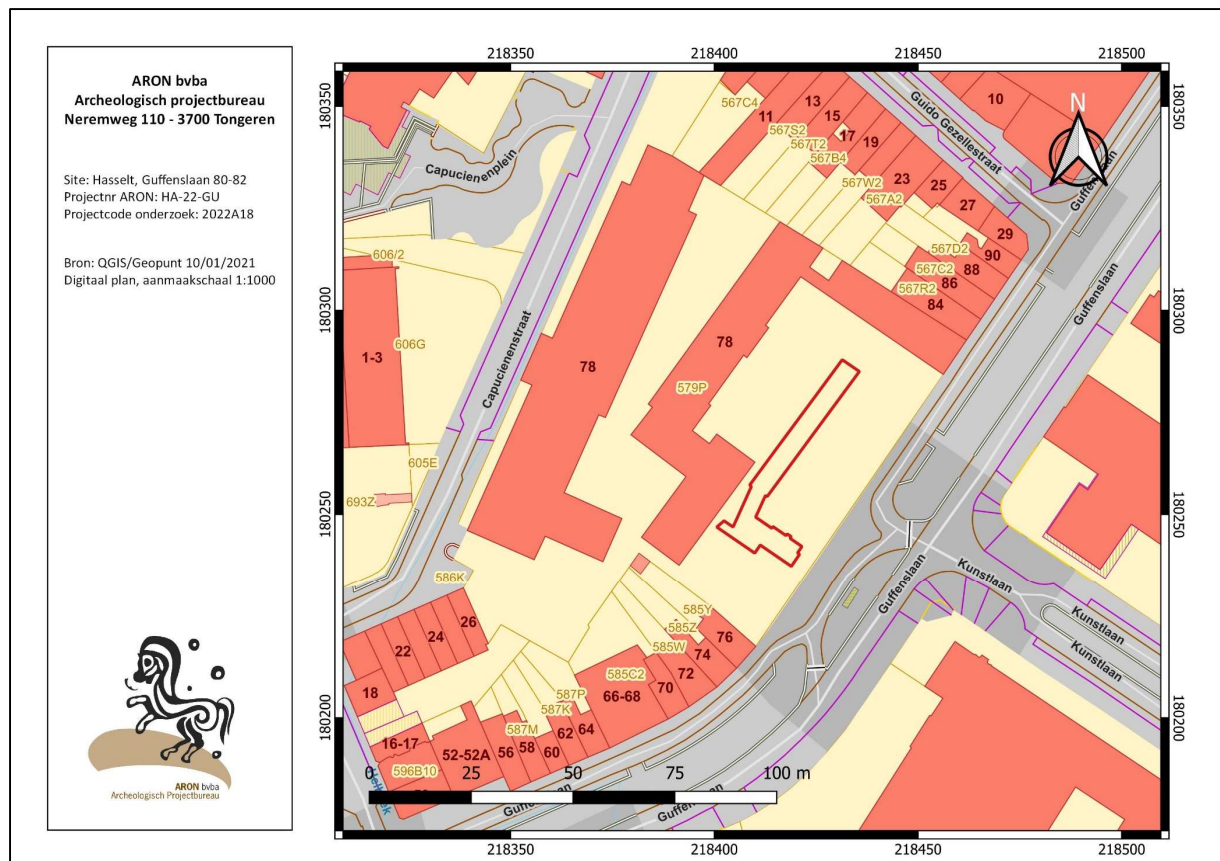
HOOFDSTUK 2. PROEFPUTTENONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

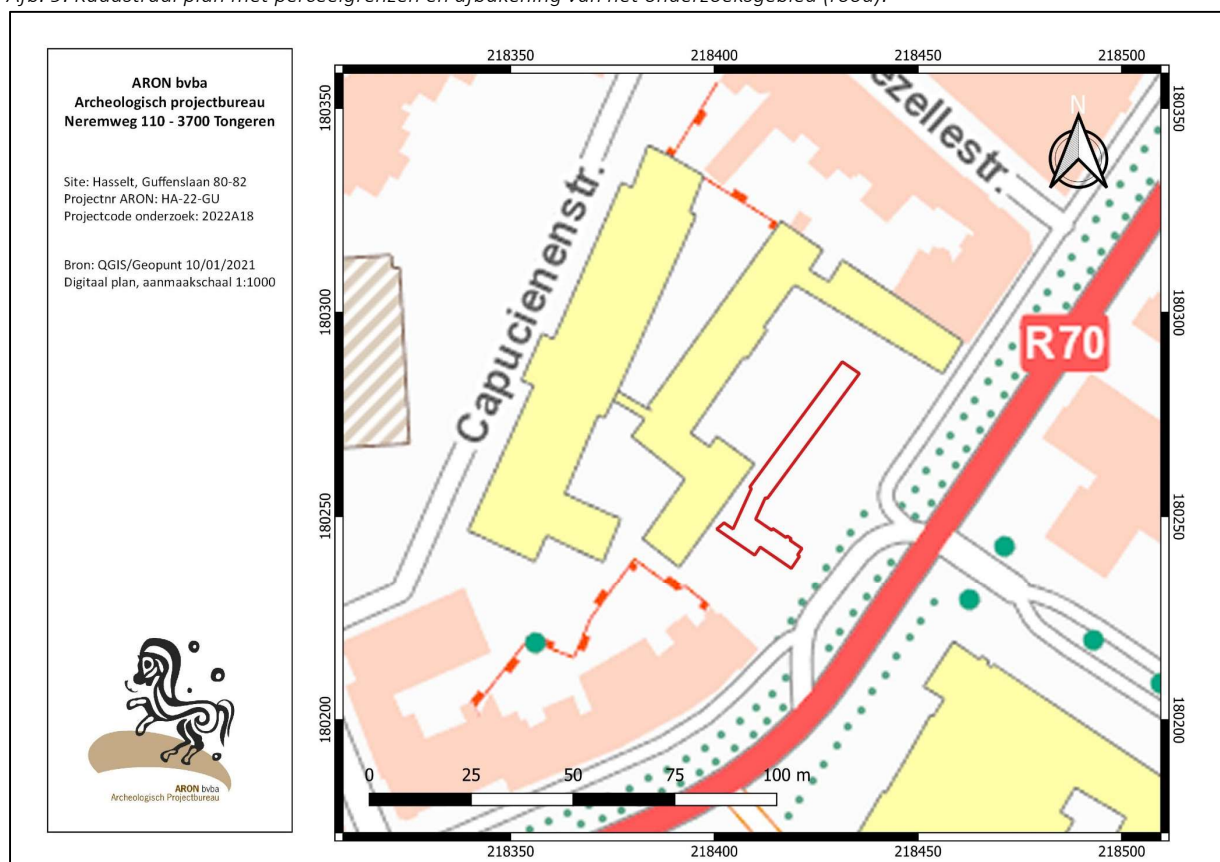
1.1 Administratieve gegevens

Onderdeel van het onderzoek	Proefsleuven en proefputten	
Projectcode	2022A18	
Naam en erkenningsnummer archeoloog	Sebastiaan Augustin OE/ERK/Archeoloog/2016/00159 ARON bv Archeologisch Projectbureau, Neremweg 110, 3700 Tongeren OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten: Aardkundige	Functie	Naam
	Projectleider Veldwerkleider Assistent-archeoloog	Petra Driesen Sebastiaan Augustin Joris Steegmans
Extern wetenschappelijk advies	N.v.t.	N.v.t.
Locatiegegevens	Limburg, Hasselt, Guffenslaan	
Bounding box coördinaten	X-min, Y-min: 251362.40, 205477.55 X-max,Y-max: 251456.52, 205663.34	
Oppervlakte	Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van 341 m ² .	
Kadasternummers	Hasselt, afdeling 1, sectie H, perceel 597P (part.)	
Thesaurusthermen ¹³	Hasselt, Guffenslaan, proefputten	

¹³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

Afb. 9: Kadastraal plan met perceelgrenzen en afbakening van het onderzoeksgebied (rood).

Afb. 10: Uittreksel uit de topografische kaart met afbakening van het onderzoeksgebied (rood) (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden

Doel van het proefputtenonderzoek is het opsporen, registreren, determineren en waarderen van historische sites. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor een vervolgonderzoek.

In onderstaande tekst worden minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn er grondsporen aanwezig? Zo ja
 - o Wat is hun aard?
 - o Wat is hun bewaringstoestand?
 - o Wat is hun spreiding?
 - o Wat is de densiteit?
 - o Hoe verloopt de ruimtelijke horizontale spreiding?
 - o Hoe verloopt de ruimtelijke verticale spreiding?
 - o Zijn er verschillende niveaus van sporen aanwezig?
 - o Behoren de resten tot een of meerdere periodes?
 - o Gaat het om losse sporen zonder ruimtelijke samenhang of maken ze deel uit van een of meerdere archeologische structuren of concentraties?
 - o Wat is de datering van de sporen op basis van het vondstmateriaal, de versnijdingen en/of opvulling van de sporen en de daarmee gepaarde fasering?
 - o Zijn er restanten van het oude klooster aangetroffen, ongeacht de afbraak in 1799?
- Zijn er grondsporen aanwezig? Zo niet;
 - o Wat kan de afwezigheid ervan verklaren?
 - o Is deze anomalie natuurlijk of antropogeen?
 - o Wat is de omvang van deze anomalie?
- Zijn er artefacten aanwezig? Zo ja;
 - o Wat is hun aard?
 - o Wat is hun bewaringstoestand?
 - o Wat is hun spreiding?
 - o Wat is de densiteit?
 - o Hoe verloopt de ruimtelijke horizontale spreiding?
 - o Hoe verloopt de ruimtelijke verticale spreiding?
 - o Behoren de resten tot een of meerdere periodes?
 - o Gaat het om losse artefacten of komen ze voor in verband met een of meerdere sporen of maken ze deel uit van een of meerdere archeologische structuren
 - o Zijn er verschillende niveaus van sporensites aanwezig?
- Zijn er artefacten aanwezig? Zo niet;
 - o Wat kan de afwezigheid van archeologische resten verklaren?
 - o Is deze anomalie natuurlijk of antropogeen?
 - o Wat is de omvang van deze anomalie?
- Kan een ruimtelijk afbakening gemaakt worden van de zones met archeologische sporen of artefacten?
- Kunnen archeologische vindplaatsen op basis van het sporen/artefactenbestand in tijd, ruimte en functie afgebakend worden? Waarom?
- Kan het vindplaatstype (bewoning, economisch, funerair, religieus, militair) worden bepaald op basis van de aard van de contexten en/of het vondstmateriaal? Waarom?
 - o Zijn er bouwhistorische vondsten aangetroffen?
 - o Zo ja, welk type bouw materiaal kon aangetroffen worden? Welke tijdsindicatie kan hieraan gekoppeld worden?

- Kunnen de vondsten gelinkt worden aan de voormalige constructie zoals de stadsmuren, kloostermuren en conciërgewoning waarvan de locatie kon vastgesteld worden via cartografisch en iconografisch onderzoek?
- Wat zegt de landschappelijke ligging (reliëf, bodemtype, geologische eenheid en hydrologie) van de archeologische erfgoedwaarden over het vroegere landgebruik volgens een synchroon en diachroon perspectief?
- Wat is de impact van de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventueel maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?
 - Welke site-specifieke vragen moeten bij een eventueel vervolgonderzoek door middel van een opgraving, beantwoord worden?
 - Is voor het beantwoorden van deze vragen aanvullend natuurwetenschappelijk onderzoek nodig? Zo ja, welk? En welk type staalnamen, inclusief hoeveelheid, is hiervoor noodzakelijk?
 - Waarop moet specifiek gelet worden tijdens het vervolgonderzoek, zowel op methodologisch als strategisch vlak?
 - Kan er een inschatting gemaakt worden over budget, tijdsduur, personeelsbezetting, personeelskwalificaties en gespecialiseerde begeleiding bij een vervolgonderzoek?
- Zijn er structuren/sporen die bijzondere aandacht verdienen bij evt. vervolgonderzoek?
- Welk kennispotentieel heeft de archeologische site op regionaal niveau en in breder perspectief?

1.3 Werkwijze, verloop en actoren

Op 22 december 2021 werd via het archeologieportaal bij het Agentschap Onroerend Erfgoed een melding van de aanvang van het onderzoek ingediend met referentie ID 5472.

Het proefputtenonderzoek werd uitgevoerd op 6, 7 en 18 januari 2022. Sebastiaan Augustin (*ARON bv*) was de veldwerkleider en Joris Steegmans (beide *ARON bv*) was aanwezig als assistent-archeoloog. De graafwerken werden uitgevoerd door *ARON bv* en *JNS Afbraakwerken*. Petra Driesen (*ARON bv*) volgde het project intern op. De werken werden niet bezocht door het *Agentschap Onroerend Erfgoed*. Op 6 januari en 18 januari werden de werken bezocht door de opdrachtgever en de architect. Onmiddellijk na registratie werden de proefputten gedicht omwille van veiligheidsoverwegingen. Het assessment werd geschreven door Sebastiaan Augustin, Inge Van de Staey en Petra Driesen.

Het programma van maatregelen, zoals omschreven in de in akte genomen archeologienota (ID 13969), voorzag in een proefputtenonderzoek waarbij het terrein onderzocht diende te worden door twee proefputten met een afmeting van 3 x 3 m (9 m²). Deze worden aangelegd op een maximale diepte van 1 m onder het gekende maaiveld. Er mag geboord worden om de moederbodem te bereiken om een volledige stratigrafische sequentie te bekomen.

Het programma van maatregelen werd tijdens het uitgevoerde onderzoek gevolgd (*Afb.11*). Het terrein werd onderzocht door middel van twee proefputten, elk met een oppervlakte van 9 m². Op deze wijze werd 18 m² van de totale oppervlakte onderzocht (ca. 341 m²).

De putten werden gezet tot op een maximale diepte van 1 m onder het bestaande maaiveld. De profielen in PP1 werden aan vier zijden over de volledige breedte opgeschoond en geregistreerd. In PP2 werden drie zijden geregistreerd. De moederbodem werd in beide proefputten bereikt op een diepte tussen de 80 cm en 100 cm

onder het maaiveld. De aanleg van de proefputten gebeurde machinaal door middel van een 16 ton kraan op rupsbanden voorzien van een platte graafbak van 2m breed.

In proefput 1 werden twee vlakken aangelegd. Het eerste leesbare vlak werd aangelegd op 60 cm onder het maaiveld. Dit vlak bevatte vooral recentere sporen. Het tweede vlak was gelegen op ca. 80 cm onder het maaiveld en was gelegen in de moederbodem. In proefput 2 werd maar een vlak aangelegd, in de moederbodem op ca. 100 cm onder het maaiveld.

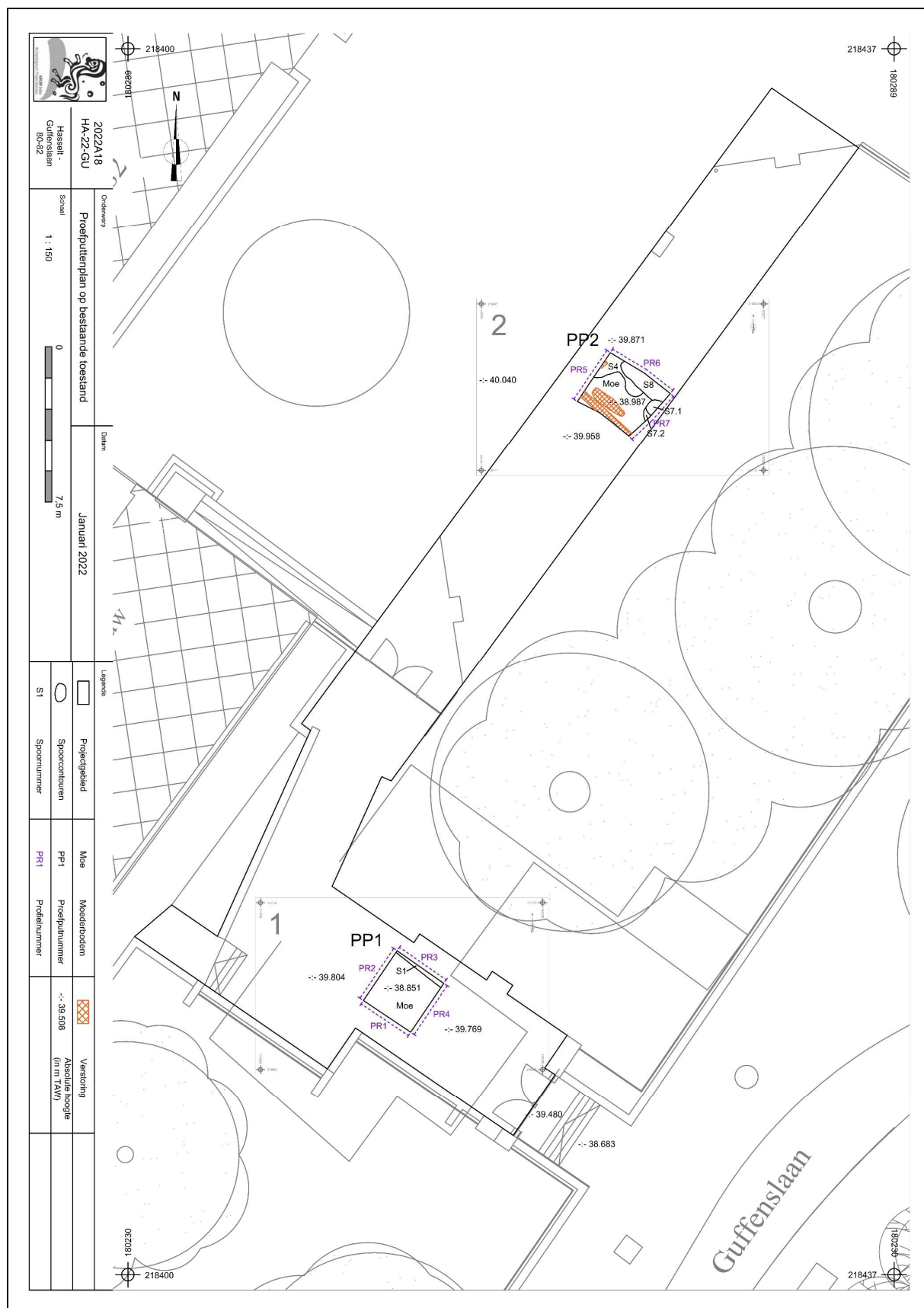
Er kwamen gedurende het onderzoek 14 archeologische sporen aan het licht. Deze werden geregistreerd conform CGP 8.6. Het betreffen 10 lagen en 4 grondsporen. Van de grondsporen werden drie sporen gecoupeerd (S1, S5 en S6). Bijkomend werd een boring in S7 en S8 geplaatst.

Er werden geen vondsten aangetroffen. Ook werden tijdens het proefputtenonderzoek geen stalen genomen.

De veldarcheologen waren voorzien van het gebruikelijk handgerief om een kwalitatief en een correct archeologisch onderzoek uit te voeren. Voor de registratie van profielen, sleuven, putten, sporen en vondsten was een Nikon D3200 fotocamera, een schaallat, een bodemkundig meetlint, een noordpijl en een fotobord beschikbaar, voorzien van de correcte informatie (CGP 6.7). De analoge registratie werd op het terrein uitgevoerd conform CGP 8.6. Daarnaast had het veldteam de beschikking over een Leica GPS. Alle profielputten, proefsleuven en profielkolommen, sporen en coupes werden ingemeten door middel van deze GPS, met de planimetrie in Lambert coördinaten (ESPG:31370), altimetrie ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing, conform CGP 6.3. De veldwerkleider hield ook dagrapporten bij.

De GPS opmetingen werden uitgelezen in AutoCAD. De gegevens werden verwerkt om de gevraagde plannen (sleuvenplannen, overzichtsplan met bewaring aardkundige eenheden, transect) op te leveren die conform CGP 6.3 werden opgesteld. De coupe –en profieltekeningen werden gedurende de verwerking gedigitaliseerd in AutoCAD, conform CGP 6.4 en CGP 6.5. GIS-bestanden werden opgemaakt in QGIS.

Bij de uitwerking van het onderzoek werd een sporenlijst opgemaakt. De foto's werden op zo'n manier hernoemd opdat de benaming van de foto's de gegevens uit de fotolijst omvat (CGP 6.11). Verder werden ook dagrapporten opgesteld (CGP 6.10).

Afb. 11: Uitgevoerd proefputtenplan op bestaande toestand (Bron: ARON bv, dd. 24/01/2022, 2022A18).

2. Assessment

2.1 Landschappelijke opbouw van het onderzoeksgebied

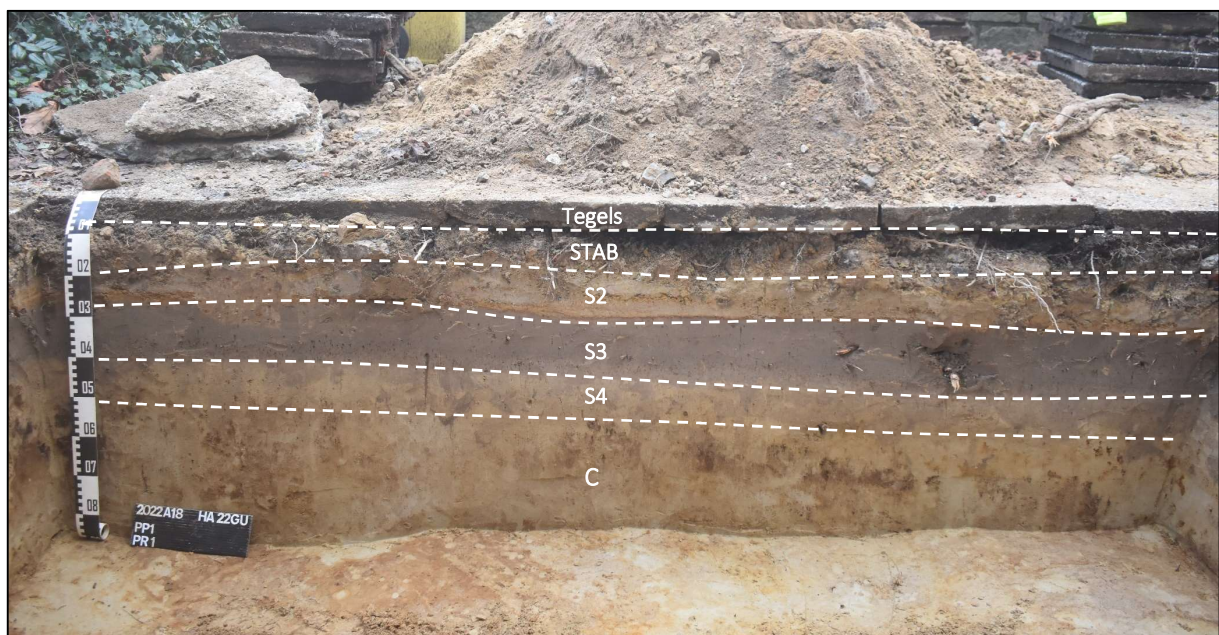
2.1.1 Beschrijving

Zuidwestelijke zone: PP1

In het zuidwesten van het onderzoeksgebied was een verharding aanwezig bestaande uit tegels, met daaronder een ca. 10 cm dikke laag stabilisé/beton. Hieronder bevond zich een gele heterogene zandlaag (Afb.12: **S2**) met daarin roestverschijnselen en ook enkele fragmenten baksteen.

Op een diepte van 30 cm onder het maaiveld was een grijze laag (Afb.12: **S3**) aanwezig met weinig houtskool en mangaan. Hieronder bevond zich **S4**, wat eerder de uitlogingshorizont lijkt van de bovenliggende laag S3.

Op een diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld werd de zandlemige moederbodem (C-horizont) aangetroffen. Roestverschijnselen werden waargenomen vanaf een diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld.

Afb.12: PR1 in PP1 (westzijde).

In de oostzijde van PP1 werden de lagen S2 – S4 doorsneden door uitbraakspoor **S5** en kuil **S6** (Afb. 15-18). Onder het uitbraakspoor S5 – op een diepte van 80 cm onder het maaiveld – werd greppel **S1** (Afb.15-18: **S1**) aangetroffen. Deze grondsporen S1, S5 en S6 zullen worden beschreven in §2.2 *Sporen, spoorcombinaties en structuren*.

Noordoostelijke zone: PP2

Het noordoostelijk deel van het onderzoeksgebied betrof de tuinzone. In deze proefput was een ca. 40 cm homogene bruine laag (**S9**) aanwezig met daarin zeer veel wortels. Hieronder bevond zich een homogene gele zandige laag (**S10**), die enkel aanwezig was in de noord- (PR5) - en oostzijde (PR6) van de proefput. Op ca. 50 cm onder het maaiveld werd daaronder een donkergrijze laag (**S11**) aangesneden, met daarin wortels, fragmenten

baksteen, kalk en steenkool. Aan de oostzijde (PR6) werd S11 afgedekt door **S12**, een dunne zwartgrijze laag met fragmenten baksteen, steenkool en mortel. Zowel in de noord en oostzijde van proefput 2 werd onder S11, op een diepte van 70 cm onder het maaiveld, **S3 en S4** (vgl. PP1, supra) aangetroffen, met daaronder – aan de noordzijde (PR5) – de zandige moederbodem. Aan de oostzijde (PR6; Afb. 13) werd onder laag S11, laag **S8** aangeduid, die tot in het vlak doorliep. Deze laag heeft een zeer heterogene vulling met daarin fragmenten baksteen, steenkool, houtskool, kiezel en wortels en bleef bewaard tot op 20 cm onder het vlak.

Afb.13: PR6 in proefput 2 (Bron: Aron bv)

Aan de zuidzijde (PR7; Afb.14) van proefput 2 is de opbouw iets anders. Ook lagen S9 en S11 waren aanwezig, maar lagen S13 en S14 bleken hier doorheen S11 heen gegraven. **S13** is een gele zandige laag direct gelegen onder S9. Hieronder was de donkergrijze laag **S14** aanwezig die een bijmenging heeft van kalk, baksteen en wortels en aan de oostzijde van het profiel omhoog loopt. Onder laag S14 werd kuil **S7** aangetroffen.

De zandlemige moederbodem werd in PP2 aangesneden tussen de 80 en 100 cm onder het maaiveld. Roestverschijnselen werden onmiddellijk op deze diepte waargenomen. Reductieverschijnselen waren niet aanwezig. De grondwatertafel werd eveneens niet aangesneden.

In beiden proefputten was geen alluvium, colluvium, een E en/of een B-horizont aanwezig.

Afb.14: PR7 in Proefput 2 (Bron: Aron bv)

2.1.2 Interpretatie

In de proefputten werden in totaal tien lagen (S2, S3, S4, S8 – S14) aangetroffen. Twee lagen (S13-S14) kunnen aan een toegangsweg toegeschreven worden.

De lagen **S2**, **S9** en **S10** betreffen vrijwel allen ophoging- dan wel egalisatielagen. De lagen zijn boven in het profiel zijn gelegen en waren zeer homogeen en geel tot bruin van kleur. Op basis van hun homogeniteit en de ligging net onder het maaiveld of de verharding kunnen deze lagen eerder als recent bestempeld worden, en houden ze verband met de laatste ingrepen in de tuin rond de jaren 1960/1970.

Uit lagen **S8**, **S11** en **S12** kwam eveneens geen vondstmateriaal, er zaten echter wel fragmenten baksteen, mortel, kalk en steenkool in. Vanwege een gelijke diepteligging lijken ook S11 en S12 egalisatielagen, die op basis het voorkomen van steenkool te dateren zijn in de postmiddeleeuwse periode. Hetzelfde geldt voor de dieperliggende laag S8.

De humeuze laag **S3** is in beiden proefputten aanwezig en is gelegen op een diepte tussen de 39,2 m TAW en de 39,4 m TAW. Gezien de samenstelling, de overeenkomsten en dezelfde hoogteligging in beide proefputten zal het hier vermoedelijk om een oude bouwvoor gaan. Deze bouwvoor heeft een postmiddeleeuwse datering of oudere datering.

S4 vormt de overgangslaag tussen S3 en de quartaire zandleemafzettingen. Mogelijk kan deze laag gezien worden als een sterk gebioturbeerde uitlogingslaag van S3.

Op basis van de vorm van de lagen S13 en S14 lijken deze eerder te wijzen op de aanwezigheid van een weg of pad. Waarbij laag S14 een restant van de wegkoffer is en laag S13 de aangebrachte stabilisatie voor het dek. Op de

historische plannen zouden deze sporen te relateren zijn aan de oude toegangsweg die hier was gelegen rond ca. 1960 (Afb.23).¹⁴

Op een diepte tussen de 0,5 m en de 1 onder het maaiveld werd de quartaire zandleem aangetroffen, die bestond uit dunne laagjes zand (*Formatie van Wildert*) en leem (*Brabant Leem*).

2.2 Sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren

2.2.1 Beschrijving

Er werden gedurende het onderzoek 14 sporen aangetroffen. Alle sporen waren antropogeen. De 14 sporen betreffen tien lagen, een greppel, een uitbraakspoor en twee kuilen. De lagen S2 - S4 en S8 – S14 zijn reeds beschreven in de vorige paragrafen en worden daarom hier niet opnieuw beschreven. Het betreffen ophogingen (S2, S8-S12), een oude bouwvoor (S3), een sterk gebioturbeerde uitlogingslaag (S4) en de restant van een toegangsweg (S13 & S14) uit 1960. In deze paragraaf worden enkel de grondsporen S1, S5 – S7 besproken.

De sporen 1, 5 en 6 bevinden zich in PP1, het spoor S7 is gelegen in PP2. Er werden geen vondsten aangetroffen.

2.2.2.1 Sporen in proefput 1

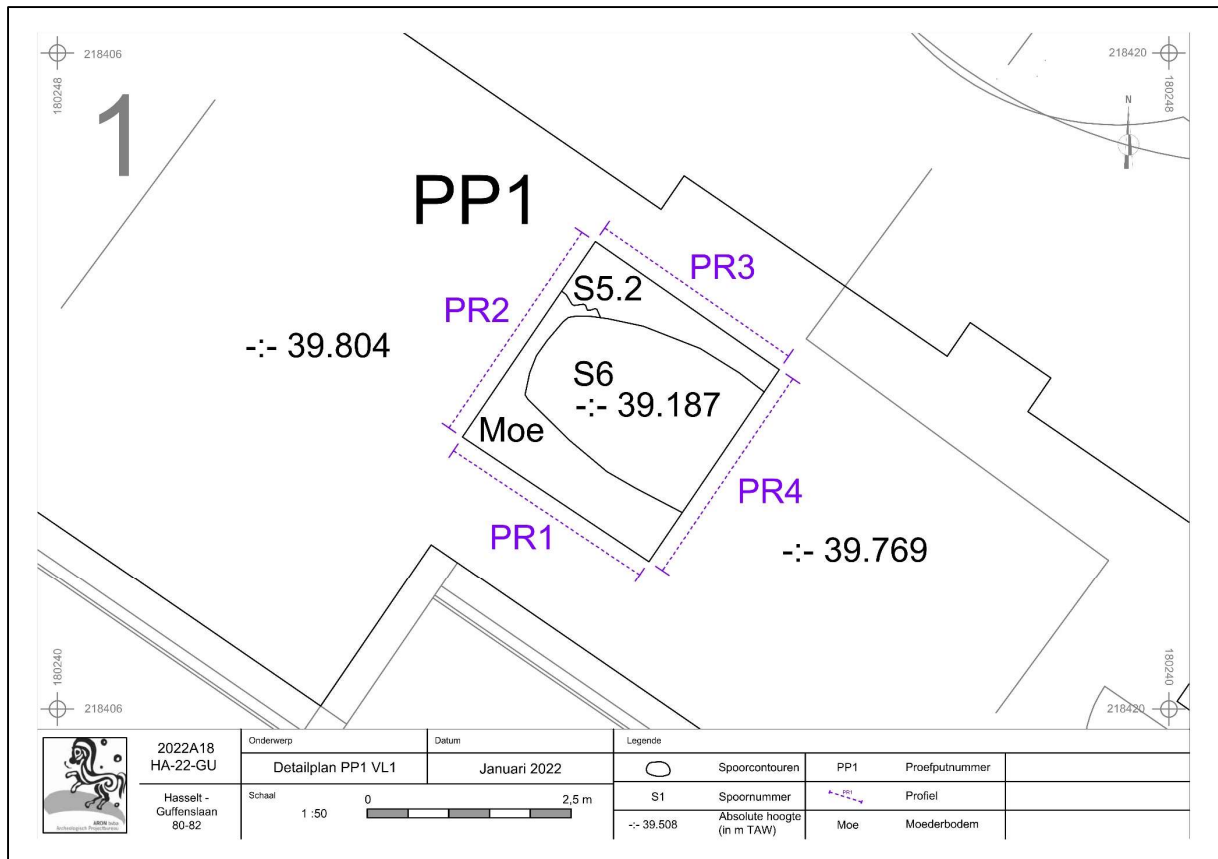
In proefput 1 werden drie grondsporen aangetroffen; greppel S1, uitbraakspoor S5 en kuil S6. De sporen S5 en S6 waren gelegen in vlak 1 (Afb.15), greppel S1 werd aangetroffen in vlak 2 (Afb.16).

Uitbraakspoor **S5** (VL1; Afb.15 – 18) werd aangesneden op een diepte van ca. 20 cm onder het bestaande maaiveld, meteen onder de stabiliselaag. Het noordoost-zuidwest georiënteerde uitbraakspoor heeft een langwerpige vorm met afmetingen van 3 x 1 m. Dit spoor is opgebouwd uit twee lagen. De bovenste laag S5.1 betreft een lichtbruinigrijze heterogene laag met daarin fragmenten, baksteen, mortel, kalk, steenkool en glas. De daarondergelegen laag S5.2 is eerder donkergrijs van kleur, maar kent eenzelfde bijmenging als laag S5.1. Het spoor is bewaard tot op een diepte van max. 50 cm en heeft in doorsnede een vlakke bodem met schuinopgaande wanden, met een bredere aanzet bovenaan (S5.1).

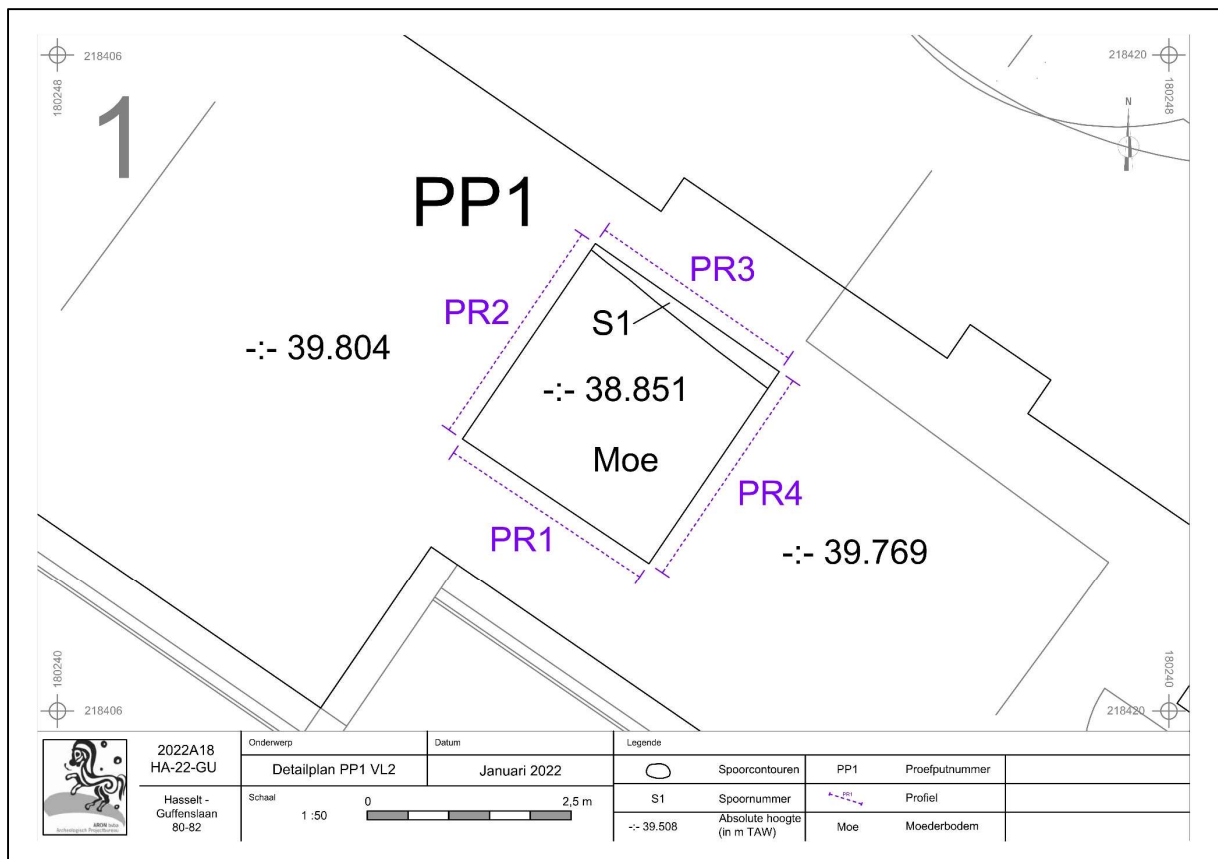
Kuil **S6** (VL1; Afb.15 & 18) was eveneens direct onder de stabiliselaag aanwezig, doorsnijdt S5 en is aldus jonger. De ovale kuil is noordoost-zuidwest georiënteerd en heeft een donkergrijze heterogene vulling, met daarin fragmenten, baksteen, mortel, kalk, steenkool en glas. De kuil bleef in doorsnede ca. 60 cm bewaard en heeft een vlakke bodem met rechtopgaande wanden.

Onder S5 werd greppel **S1** (VL2; Afb.16 & 18) aangetroffen, op een diepte van ca. 80 cm onder het bestaande maaiveld. Deze lichtgrijze greppel is noordoost-zuidwest georiënteerd, was te volgen over een lengte van 3 m en had een maximale breedte van 0,5 m. Het spoor heeft een lichtgrijze zandlemige vulling met daarin weinig houtskool en wat mangaan. Daarnaast waren er ook enkele inspoelingslaagjes herkenbaar, wat er op wijst dat deze greppel even open heeft gelegen. Het spoor bleef in doorsnede 30 cm diep bewaard.

¹⁴ Dirix e.a. 2020. (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13969>).

Afb.15: Detailplan van PP1 vlak 1 (Bron: Aron bv, dd.25/01/2022, 1.50, 2022A18).

Afb.16: Detailplan van PP1 vlak 2 (Bron: Aron bv, dd.25/01/2022, 1.50, 2022A18).

Afb.17: PR2 in PP1 (noordzijde).

Afb.18: PR4 in PP1 (zuidzijde).

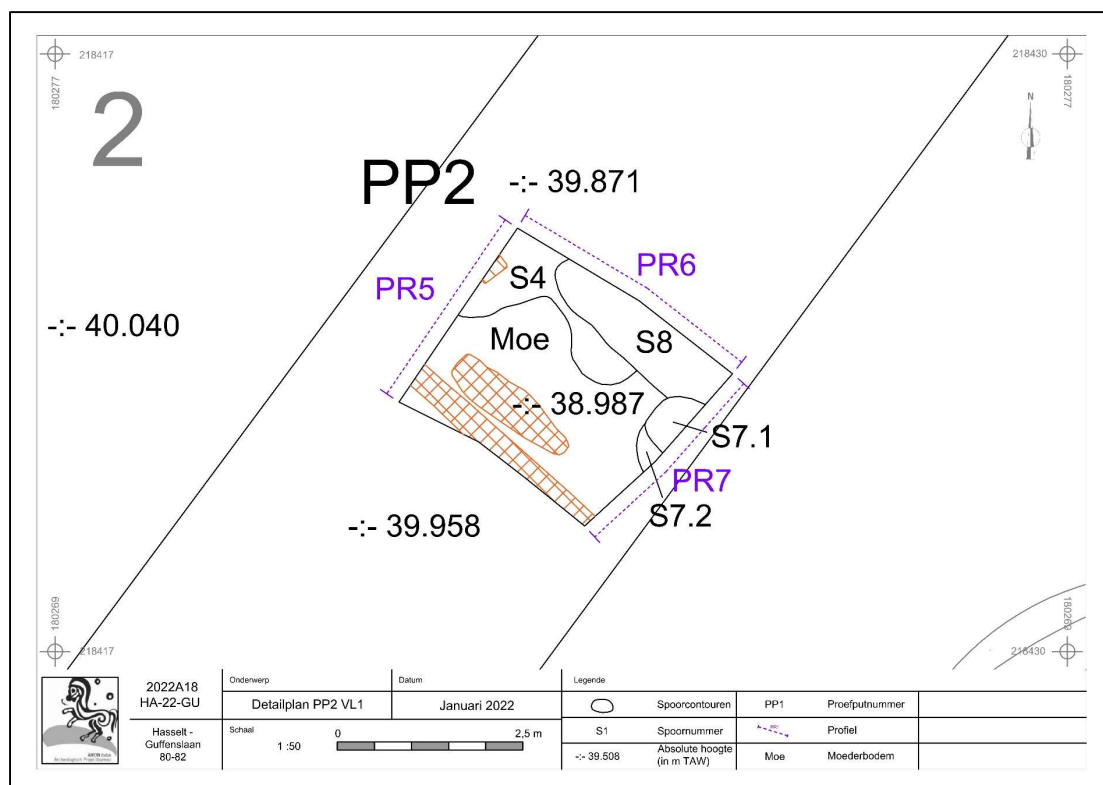
2.2.2.1 Sporen in proefput 2

In proefput 2 waren met **S13 en S14** twee lagen aanwezig, die doorheen egalisatie laag S11 waren gegraven. Onder laag S14 werd kuil **S7** aangetroffen.

Kuil **S7** (Afb. 19) was gelegen in vlak 1, op een diepte van ca. 80 cm onder het maaiveld, en doorsneed S8. De ovale kuil is oost-west georiënteerd en bestaat uit twee lagen. S7.1 betreft een donkergrijze heterogene laag met daarin fragmenten baksteen, steenkool en houtskool. S7.2 kent eenzelfde bijmenging maar is lichtgrijs van kleur. Deze kuil bleef onder vlak 2 ca. 30 cm bewaard.

Afb. 19: Detailfoto van oostzijde PP2 VL1.

Afb.20 Detailplan van PP2 vlak 1 (Bron: Aron bv, dd.25/01/2022, 1.50, 2022A18)

2.2.2 Interpretatie

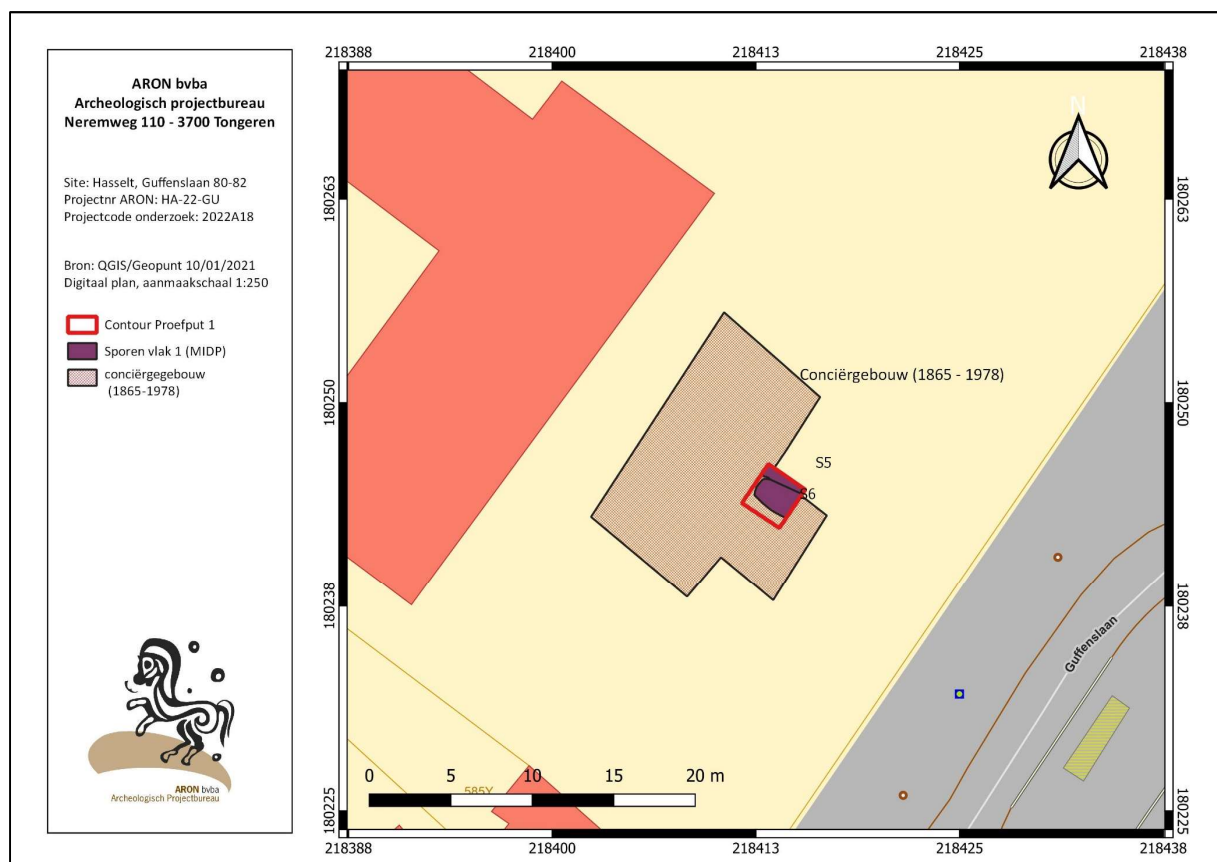
De sporen kunnen op basis van het historisch kaartmateriaal dan wel de stratigrafische ligging gedateerd worden in de postmiddeleeuwse periode of later.

Het uitbraakspoor S5 is te relateren aan de sloop van de conciërgewoning rond 1978. De ligging van het spoor komt overeen met de oostelijke buitenmuur van deze woning (Afb.21). De woning werd aangebouwd in 1865 en afgebroken in 1978.¹⁵ Dit verklaart ook de heterogene vulling van dit spoor. Ook de diepte vanaf het maaiveld (80 cm) kan duiden op de functie als buitenmuur. De meeste fundamenteën worden tot op deze vorstvrije diepte gezet, ook in de huidige tijd. Uitgaande van de sloop van de conciërgewoning in 1978, valt kuil S6 later te dateren dan de sloop van dit huis. Wat echter de exacte functie is geweest van deze kuil, blijft onduidelijk, maar deze kan dus na 1978 gedateerd worden.

Greppel S1 is gelegen onder S5 en lijkt deels vergraven te zijn door uitbraakspoor S5. De functie greppel is vooral toegewezen op basis van de aanwezige inspoelingslaagjes in dit spoor. Op de *Ferrariskaart* (Afb.22) is ter hoogte van de proefput een pad gelegen dat in de richting van de kloostermuur/stadswal gaat. Mogelijk zou deze greppel aan dit pad te relateren kunnen zijn.

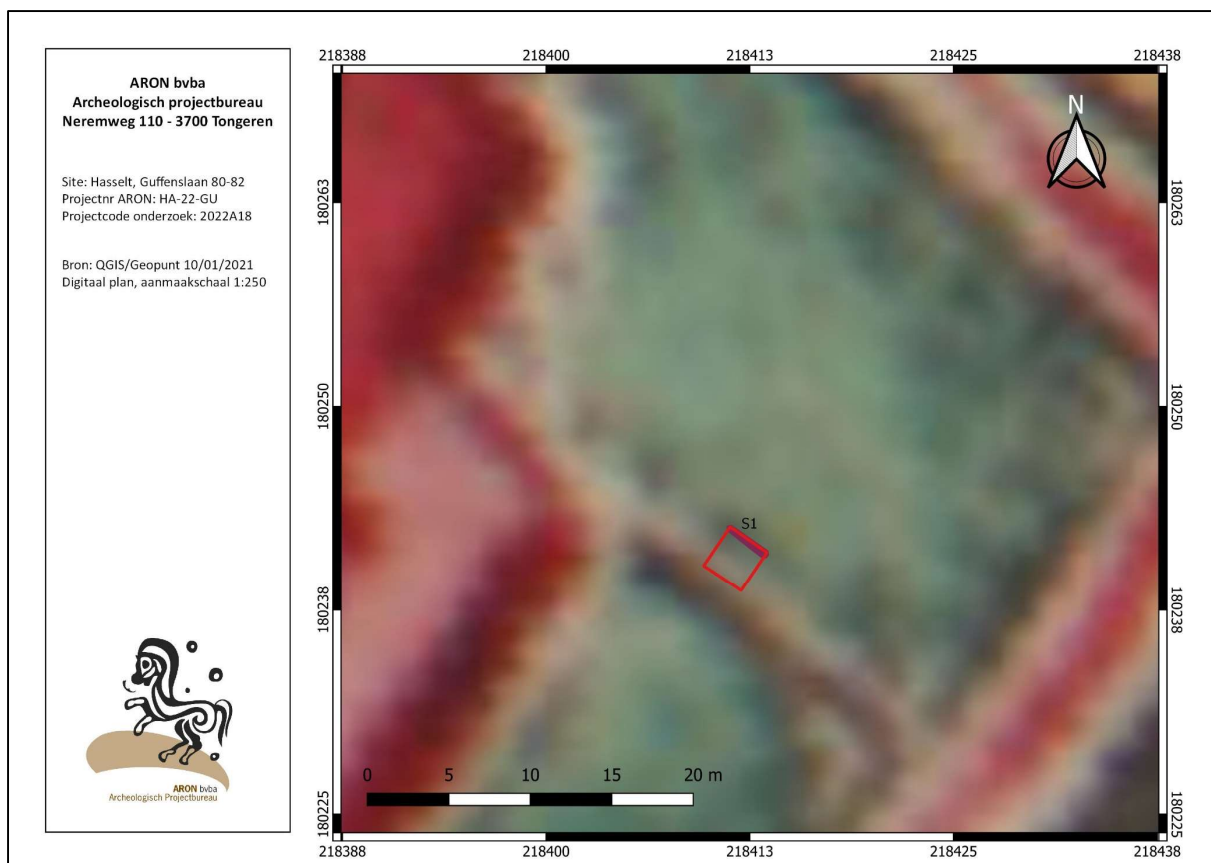
De sporen S6 en S7 zijn niet duidelijk te koppelen aan het historisch kaartmateriaal. Mogelijk betreft het boomkuilen, aangezien deze zich in de tuinzone bevonden. In beide kuilen werd steenkool aangetroffen.

Lagen S13 en S14, tenslotte, zijn te relateren aan de toegangsweg (Afb.23) die rond 1960 in gebruik was.

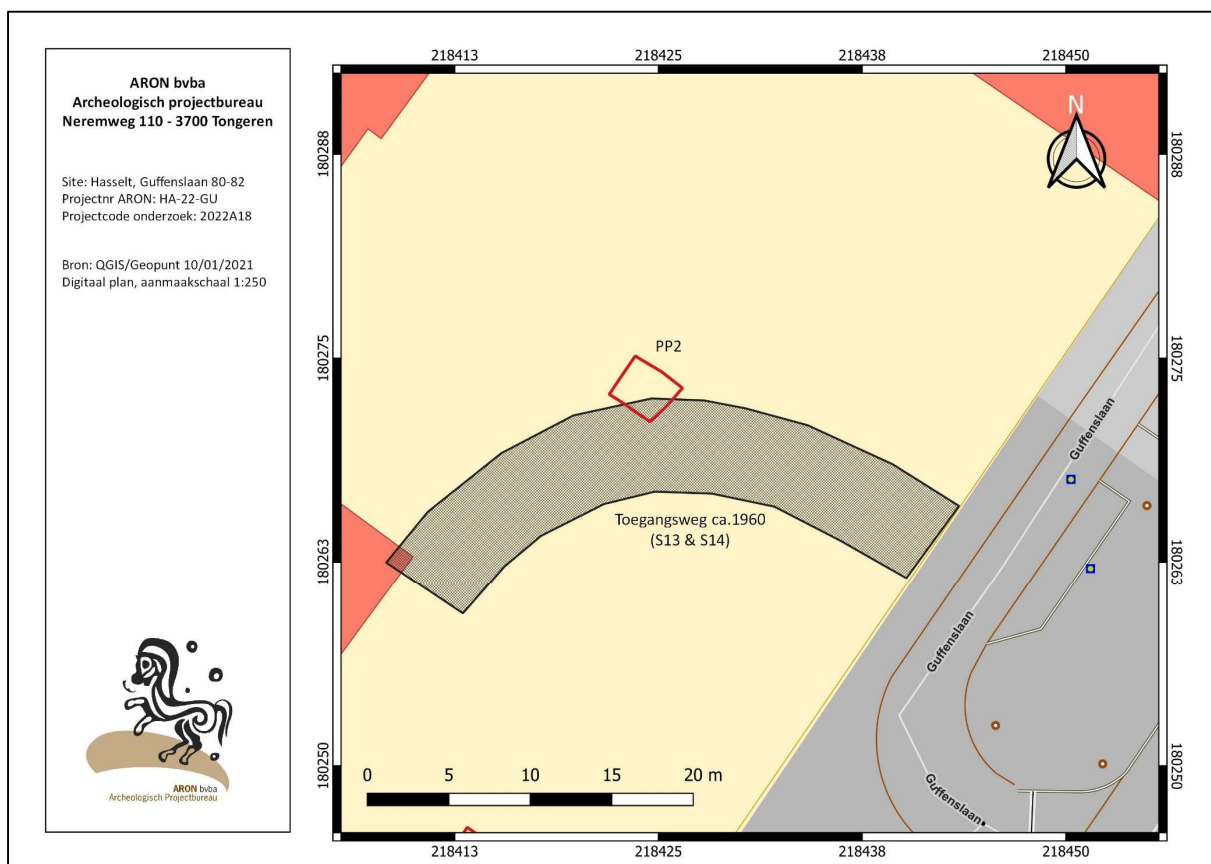

Afb.21: Kadastraal plan met daarop de locatie van de proefput, sporen en de contour van het voormalige conciërgewoonbouw (Bron: Aron bv/ Caluwaerts).

¹⁵ Dirix e.a. 2020; <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13969>.

Afb.22: Ferriskaart (1777) met daarop de locatie van de proefput en het spoor (Bron: Aron bv/ Caluwaerts).

Afb.23: Kadastraal plan met daarop de locatie van de proefput, sporen en de contour van de toegangsweg (Bron: Aron bv/ Caluwaerts).

2.3 Vondsten

Er werden geen vondsten aangetroffen gedurende het proefputtenonderzoek.

2.4 Assessment van stalen

Er werden geen stalen genomen gedurende het proefputtenonderzoek

2.5 Conservatie-assessment

Aangezien geen vondsten en stalen werden verzameld, hoeft geen conservatieassessment opgesteld te worden.

3. Conclusie

3.1 Interpretatie van de site

Het onderzoek in Hasselt aan de Guffenslaan leverde in totaal 14 sporen op. Alle sporen zijn antropogeen. Het betreffen 10 lagen en vier grondsporen, waaronder een uitbraakspoor, een greppel en twee kuilen.

De bewaringstoestand van de grondsporen is goed. De aanwezige sporen gaan op basis van historische kaarten terug tot uiterlijk in de postmiddeleeuwse periode. Oudere sporen en vondsten uit bv. de middeleeuwse periode werden niet aangetroffen.

3.2 Potentieel op kenniswinst

De site heeft geen potentieel op kenniswinst. De vier aanwezige sporen, aangesneden tijdens het proefputtenonderzoek, konden gedateerd en geïnterpreteerd worden. Deze sporen horen toe in de postmiddeleeuwen of recenter. Hetzelfde geldt voor 10 aangesneden lagen. Oudere sporen en vondsten werden niet aangetroffen.

3.3 Impact van de geplande werken

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen (H.1.3) kan de impact van deze bodemingrepen op het aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant werken op een terrein gelegen aan de Guffenslaan 80-82 te Hasselt. De bestaande verharding wordt verwijderd ten voordele van nieuwe verharding. Ook de bestaande voortuin en toegang van de schoolsite wordt heringericht. Verder wordt een infiltratiebekken aangelegd en hekwerk voorzien maar met behoud van de groene zone. Voor de aanleg van de verhardingen zal de bestaande laag stabilisé behouden blijven als basis.

De impact van de geplande werken is eerder beperkt.

3.4 Afweging noodzaak vervolgonderzoek

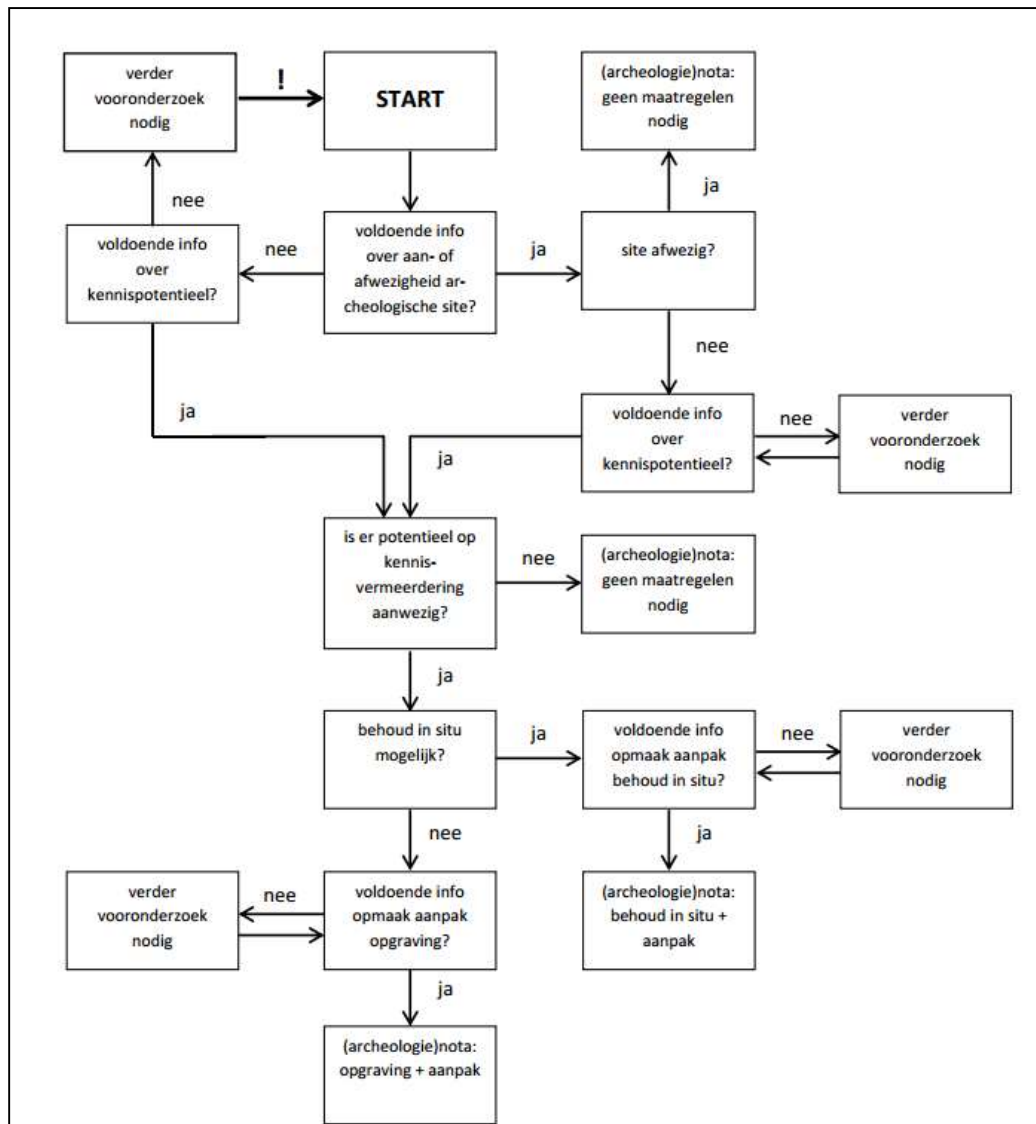
Voor de afweging van de noodzaak voor verder onderzoek maken we gebruik van de beslissingsboom zoals opgenomen in de CGP 4.0 (Afb. 24).

Het proefputtenonderzoek leverde 14 archeologische sporen op.

Er is voldoende info over het kennispotentieel. De aanwezige sporen gaan op basis van historische kaarten terug tot uiterlijk in de postmiddeleeuwse periode. Oudere sporen en vondsten uit bv. de middeleeuwse periode werden niet aangetroffen in het onderzoeksgebied.

Er is daarom, binnen de huidige geplande werken die eerder beperkt zijn, geen potentieel op kennisvermeerdering: de kenniswinst werd immers reeds gerealiseerd tijdens het proefputtenonderzoek.

Er zijn dan ook geen verdere maatregelen nodig.

Afb. 24: Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 4.0, p. 32).

SAMENVATTING

Voorliggende nota behandelt de resultaten van het uitgesteld archeologisch vooronderzoek dat uitgevoerd werd naar aanleiding van het bekomen van een omgevingsvergunning voor de realisatie van stedenbouwkundige handelingen ter hoogte van de Guffenslaan 80-82 te Hasselt.

Het onderzoeksterrein dat een oppervlakte heeft van 341 m² ha en kadastraal gekend is als Hasselt, afdeling 1, sectie H, perceel 597P (part.).

Het uitgestelde vooronderzoek dat in het kader van deze nota werd uitgevoerd, betrof een proefputtenonderzoek (2022A18).

Voor de uitvoer van het proefputtenonderzoek werd het terrein onderzocht door middel van twee proefputten van 3 x 3 m. Op deze wijze werd 18 m² van de 341 m² onderzocht.

Het proefputtenonderzoek leverde 14 sporen op. De 14 sporen betreffen tien lagen, een greppel, een uitbraakspoor en twee kuilen. De aanwezige sporen gaan op basis van hun voorkomen op historische kaarten, als ook hun scherpe aflijning en bijmenging terug tot uiterlijk in de postmiddeleeuwse periode. Oudere sporen en vondsten uit bv. de middeleeuwse periode werden niet aangetroffen in het onderzoeksgebied.

De aanwezige sporen, aangesneden tijdens het proefputtenonderzoek, konden gedateerd en geïnterpreteerd worden. Deze sporen horen toe in de postmiddeleeuwen of recenter. Oudere sporen en vondsten werden niet aangetroffen in het onderzoeksgebied.

BIBLIOGRAFIE

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

BUSSELS, M (1982). Overzicht van de geschiedenis der stad Hasselt voor de Franse Revolutie". In *Hasselt 750 jaar stad: 1232-1982*; 15–80. Brussel.

CALUWAERTS G., CLAES W., VAN CAMPENHOUT C (1994) *150 jaar stijl : Koninklijk Atheneum Hasselt (1844 - 1994)*. Hasselt. <https://www.unicat.be/uniCat?func=search&query=sysid:28659892>.

CALUWAERTS G. & MELCHIOR J.J. (1989) *Hasselt intra muros : historiek van straten, pleinen, gebouwen en huizen zoals opgetekend door Jan Juliaan Melchior (1848-1920)*. Deurne

COUSIN S. (2018) *Vooronderzoek Hasselt Zuivelmarkt Hasselt*. Nota. Studiebureau Archeologie bvba <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/8358>.

DIRIX E. (2018) *Vooronderzoek Hasselt Ridderstraat*. Archeologienota. Kortenaken .

DIRIX E. & COENAERTS (2020) Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan de Guffenslaan 80-82 te Hasselt. ABO Archeologische Rapporten 1119, Hasselt (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13969>)

GERITS J. & DONKERS E. (1989) *Historische steden in Limburg*. Brussel.

GYSELING M. (1960) *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland vóór 1226*. Belgisch Interuniversitair Centrum voor Neerlandistiek.

JANSSENS N. (2013) Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Hasselt, Stadsomvaart-Guffenslaan (Scholen van Morgen)". *Rapportage Onroerend Erfgoed Vlaanderen 2948*.

KERKHOVEN VAN I. & DEVILLE T. (2014) Guffenslaan te Hasselt (gem. Hasselt) Archeologisch vooronderzoek door middel van proefspuiten". *Rapportage Onroerend Erfgoed Vlaanderen 3107* .

KOOKEN, G. (2011) *Hasselt in de middeleeuwen*. Hasselt.

MATTHIJS J. (1995) *Tertiairgeologische kaart van België. Kaartblad 25 Hasselt*. Leuven. <http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/tertiairgeologische-kaart-van-belgi-kaartblad-16-lier>.

REYNS N. & BRUGGEMAN J. (2013) *Archeologisch vooronderzoek Hasselt - Raamstraat 13*. Antwerpen. <http://oar.onroerenderfgoed.be/publicaties/ROEV/2855/ROEV2855-001.pdf>.

SMEETS M. (2015) Het archeologisch vooronderzoek aan de Guffenslaan te Hasselt". *Rapportage Onroerend Erfgoed Vlaanderen 3190*. Brussel. <http://oar.onroerenderfgoed.be/publicaties/ROEV/3190/ROEV3190-001.pdf>.

VENNER J.G.C. (1989) *Beeldenstorm in Hasselt 1567. Achtergronden en analyses van een rebellie tegen de prins-bisschop van Luik*. Luik.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

WESEMAEL E, VAN DE STAEY I. & VANAENRODE W. (2019) *Vooronderzoek Hasselt Havermarkt te Hasselt*". Nota. Tongeren. <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11749>.

Websites:

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Begijnhof Hasselt". In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Geraadpleegd 20 juni 2019. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22113>.

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Historische stadskern van Hasselt". In *Inventaris Onroerend Erfgoed*, 2016. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140049>.

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Koninklijk Atheneum: omgeving". In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Geraadpleegd 29 november 2019. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/3182>.

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Koninklijk Atheneum van 1865". In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Geraadpleegd 2 december 2019. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22061>.

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Tuin van het Koninklijk Atheneum". In *Inventaris Onroerend Erfgoed*. Geraadpleegd 2 december 2019. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/134578>.

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

klip.vlaanderen.be

<http://cai.onroenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

